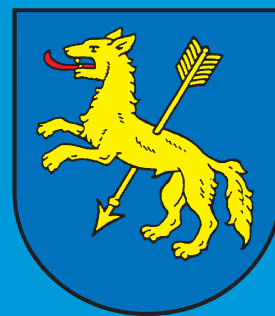


# — R ý m a ř o v s k ý — horizont



Čtrnáctideník regionu Rýmařovska

číslo 10/2011

vyšlo 20. 5. 2011

cena 15 Kč



**Ministr životního prostředí jednal  
o Národním parku Jeseníky**



**Majáles 2011**

ročník XIII.



**Děti přály maminkám k svátku  
– tancem, hrami, písničkami**



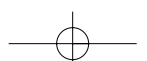
**Galerie Octopus zve na výstavu  
Jindřicha Štreita a Ivety Dučákové**



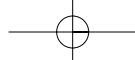
**Orientální tanečnice ze skupiny Neila  
pojedou na mistrovství republiky**



**Ve Stráleckém údolí se jel cyklistický  
závod seriálu Jesenický šnek**





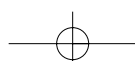


## Pestrá kytička pro maminku

Jako přání ke Dni matek uspořádala ve čtvrtek 12. května Základní škola Rýmařov, Jelínkova 1 přehlídku tanečních a sportovních vystoupení dětí z prvního stupně Kytička pro maminku. Nejen maminkám se

představili malí prvňáčci i jejich starší spolužáci, kteří předvedli, co se ve škole učí, ale i to, čím se baví ve volném čase. A tak se počítalo, skládala abeceda, zatančili tučňáci, čertíci i pinocchiové, předvedli se fotbalisti

i jejich fanyanky a pátáci zavedli obecnstvo až do vesmíru. Vystoupení jednotlivých tříd doplnily ukázky volnočasových aktivit určených pro malé i starší děti - gymnastika, zumba, orientální a moderní tanec. ZN





## Majáles 2011: Cirkus v ulicích

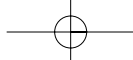
V pátek třináctého vtrhnul do ulic Rýmařova Cirkus Fillio. Průvod pestrobarevných klaunů, půvabných artistek, mimů a žonglérů, kouzelníků a jasnovidek, cvičených medvědů a kroti-

telů zvěře prošel celým městem. Přibližně na hodinu ochromil dopravu na hlavních tazích, křikem a rámusením probudil všechny poobědní spáče, obešel centrum, až dorazil pod

okna ctihodné radnice. Tam si cirkusová sebranka vyžádala na starostovi klíč od města a s pokřikem: „*Město je naše!*“ se ujala pro jeden den vlády nad Rýmařovem. ZN







## Štreit a Dučáková vystavují v muzeu

Nová výstava v Městském muzeu Rýmařov tentokrát nabízí vzácnou příležitost - jednak fotografie Jindřicha Štreita, z nichž řada patří k těm méně známým, jednak tvorbu Ivety Dučákové, která se nechává

Štreitovými fotografiemi inspirovat a osobitě je technikou koláže přetváří.

Jindřicha Štreita asi nejen Rýmařovanům představovat netřeba, Iveta Dučáková je absolventkou Akademie výtvarných

umění v Praze, nyní žije v Karlovicích a pracuje jako grafika na volné noze. S prof. Štreitem se setkali při práci na souboru „Kalendář pro Jindru“, který vznikl roku 2005 díky zadání mladým umělcům využit Štreitova tehdy pět roků starého kalendáře jako základu pro vlastní tvorbu. Interpretace Ivety Dučákové fotografa zaujala natolik, že letos společně vydali knihu Rok na vsi. Ta sestává z fotografií, koláží a básní Davida Hrbka, s nímž umělci navázali spolupráci při své druhé společné expozici, v olomouckém muzeu umění. Rýmařov je po Brně a Olomouci třetím hostitelským městem výstavy.

Vernisáž se konala v sobotu 14. května v tento-

krát zcela zaplněných prostorách Galerie Octopus, a to za účasti všech tří autorů. Po úvodním slově Mgr. Karla vystoupil Jindřich Štreit a seznámil publikum s historií a pojetím expozice, přičemž na pracích Ivety Dučákové ocenil zejména originalitu přístupu a technickou zralost. Nakolik se přístupy obou umělců setkávají, mohou návštěvníci muzea posoudit do 30. května. *JaPo*



## Zajímavosti z přírody

### Predátoři

Predátor obecně představuje živočicha, který se živí dravým způsobem. Většinou stojí predátoři na vrcholu potravních pyramid v jednotlivých ekosystémech. A přesto se může i mezi jednotlivými predátory objevit vzájemný konkurenční boj, jako pravděpodobně i v tomto případě. Původně jsem chtěl zveřejnit fotoreportáž z průběhu celého hnízdění naší největší sovy - výra velkého (*Bubo bubo*), od naklazení vajíček až po úspěšné vyvedení nových přírůstků do rýmařovské přírody. Zahníždění výrů bylo úspěšné, následovalo naklazení dvou vajec a vylíhnutí obou mláďat. Hnízdo se nacházelo na skále v těžko dostupném

terénu a tvořil jej pouze důlek v trošce hlíny a několik prachových per výrů.

Při poslední kontrole hnízda byla radost změněna v zármutek z pohledu na prázdné hnízdo, kde se povalovaly jen zbytky kořisti určené pro mladé výry. Jak mláďata skončila, se už asi nikdo nedozví, můžeme jen spekulovat, kdo se o vyplenění hnízda postaral. Vzhledem k obtížné dostupnosti můžeme vyloučit lišku, mohla to být ale klidně kuna skalní a nebo někdo z ptačí říše, například krkavec velký nebo jestřáb lesní.

Pevně věřím, že se o predaci nepostaral sám člověk. Opět bych chtěl sdělit všem myslivcům,



Čerstvě vylíhlé mládě, druhé je ještě ve vajíčku (22. 4. 2011)

kteří ve výrově vidí nepřítele, že v naší oblasti je hlavní potravou výrů ježek a další, především

draví ptáci. Tedy žádní zajáci, koropty ani bažanti nebo jiná lesní zvěř. *Ing. Miroslav Glacner*

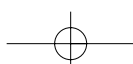


Dvě vajíčka (24. 3. 2011)



Zbytky hnízda po útoku predátora

Fota: Miroslav Glacner



## Pár slov... o přístrojích

Na rozdíl od redakčněradního kolegy, který v minulém čísle psal o Facebooku jako o užitečném nástroji ke komunikaci, nejsem z existence Facebooku nijak nadšená. Ne že bych spolu s Vesmírnými lidmi chtěla brojit proti ještříkům a čipové totalitě, nebo že bych snad po vzoru legendární důchodkyně Věry Pohlové nejraději všechny ty internety a počítače zakázala, prostě jen nejsem nadšená.

Myslím si, že spousta institucí už na každého z nás nasbírala solidní balík nul a jedniček, z nichž si dokáže vyvodit pěknou hromádku zajímavých informací. Pokaždé, když platíme kartou, všechny informace o transakci se ukládají, takže by si o nás při troše snahy někdo v bance dokázal sestavit vcelku věrohodný obrázek - kdy jezdíme do nákupního centra, jak dlouho vydržíme nakupovat, za jak dlouho vyhladovíme natolik, že se musíme najíst, kolik obvykle utratíme nebo jaké máme zájmy. Banka už beztak ví, kde a jak bydlíme, co platíme a jestli spíš spoříme, nebo splácíme.

Mobilní operátor zase ví, kdy, komu a jak dlouho nejčastěji telefonujeme. Na internetu si kdekdo může o každém zjistit další informace, a překvapilo by vás, jak zajímavé - čím se živíme, jakých zájmových aktivit nebo školení jsme se zúčastnili, některé vysoké školy nechají své učitele zveřejňovat výsledky jednotlivých testů, a dokonce se dá například vyhledat i hodnocení diplomových prací. Nejvíce mě zlobí, když se počítač, tedy tupý stroj, tváří téměř lidsky. Právě před chvílí jsem cosi hledala na internetu, když tu najednou vyhledávač začal zobrazovat spoustu oken s varovnými výkřiky, a na závěr svého představení mi sdělil, že *zaznamenal neočekávaný problém a spadl*. A co já jako s tím? Mému staříčkému šlapacímu šicímu stroji Minerva se také občas přihodí neočekávaný problém, ale nemá potřebu se mnou o tom diskutovat. V obou případech je řešení problémů na mně, ani jeden z uvedených strojů mi nikdy nenaznačí, co dělat, jen ten počítač má potřebu všechno komentovat.

Také Youtube si přede mnou občas hraje na živou bytost. Na této stránce sleduji hlavně videoklipy, a to zvlášť ty, které jsem v době svého mládí neměla kvůli železným oponě možnost vidět. Dobře si pamatuji, že za minulý měsíc jsem sledovala hlavně Johna Calea, Santanu a Iggyho Popa, proto mne nemálo překvapilo, když mi včera Youtube sdělil, že našel několik kanálů, které by se mi mohly líbit - a doporučil mi mimo jiné videoklipy Rihanny a Lady Gaga a videa *Mistrovství ČR v čepování Stelly Artois 2010* a *Rytmus se chytá za vajcia*. Není mi moc jasné, z čeho Youtube vycházel, protože tyhle videoklipy by se mi tedy určitě za žádných okolností líbit nemohly. (Dobrá, o tom čepování piva budu do budoucna uvažovat...)

Kdysi jsem četla o úvahách vědců, že by se daly propojit některé přístroje, které v domácnosti užíváme, aby si vyměňovaly informace. Například mobilní telefon by nahlásil ledničce, že jste právě vstoupili do nákupního centra, a lednička by mu poslala zpět nákupní seznam. Případně by se prý daly připojit i další spotřebiče. Pěkný nápad.

Tak to by mi ještě chybělo. Už úplně vidím, jak by se moje přístroje proti mně sčuchly. Mobilní telefon by nahlásil Ledničce, že vstupuji do supermarketu. Lednička by oznámila zpět, že došly jogurty, avšak Váha by upozornila ledničku, že pokud jogurty, tak zásadně nízkotučné! A žádnou anglickou slaninu! Televize a DVD rekordér by zhodnotily, že jsem v uplynulém období viděla příliš náročných pořadů, a že je třeba mou mysl osvěžit nějakým DVD s pěknou pohádkou Zdeňka Trošky, a možná i pytlíkem bonbonů. Kdepak, žádné bonbony, vrískala by Váha, mrkev je sladká dost. Přátelě, řekl by Bankovní účet, nevím, co řešíte, nákup bude čítat maximálně půlku chleba, litr mléka a pět jablek, víc rozhodně nedovolím.

Kolega minule ve svém článku konstatoval, že Facebook zkrátka dobrý sluha, ale zlý pán. Rozšířila bych to na celý počítač, jakož i na další stroje a přístroje v domácnosti. Ano, i na vás, televize a ledničky. A jestli se vám to nelíbí, holenkové, přistříhnu vám přírodní šňůry.

Ona

## V tomto čísle najdete

### Téma vydání

Ministr jednal v Jeseníkách o národním parku ..... str. 6

### Školství

ZUŠ přivezla ze Žďáru bronz ..... str. 9

### Kdo byl kdo

Poslední útoky hraběte Forgáče ..... str. 10

### Dálkový výslech

Lenka Žmolíková ..... str. 11

### Kulturní okénko

Neila jede na mistrovství ČR ..... str. 16

### Městské muzeum

Studenti si vyzkoušeli práci archeologů ..... str. 17

### Nad stránkami městské kroniky

Rok 1956 ..... str. 18

### Jazzclub

Někdo to rád v rytmu jazzu ..... str. 19

### Organizace a spolky

Diakonie poděkovala matkám ..... str. 21

### Z historie okolních obcí

Švédský most s tajemnou obětí ..... str. 24

### Sport

Svatá Žofie cyklistu deštěm polije ..... str. 25

## Aktuálně z města

### Upozornění pro návštěvníky a zájemce o využívání multifunkčního a plážového hřiště v areálu zahrady Hedvy

**Od 23. května rezervace na hřiště přijímá a klíče zapůjčuje opět informační centrum na náměstí Míru.** Zda je areál právě využit nebo zamluven, zjistíte na webových stránkách města Rýmařova v sekci Sportovní areály (úvodní strana, hlavní menu, sportovní areály) nebo dotazem v informačním centru. Pokud se rozhodnete hřiště si vypůjčit, je nutné nahlásit se telefonicky (554 212

381), e-mailem na info@rymarov.cz nebo osobně pracovníkům informačního střediska, kteří váš termín zanesou do kalendáře na webových stránkách.

Pro zapůjčení klíčů od areálu vám musí být nejméně 15 let (mladší pouze v doprovodu dospělé osoby), připravte si také stokorunu jako zálohu, která vám bude vrácena po odevzdání klíčů.

Městský úřad Rýmařov



## Téma vydání

## Ministr životního prostředí jednal v Jeseníkách o národním parku

V červnu 2009 zahájilo pět veřejně známých občanů žijících v Jeseníkách petici na podporu vzniku Národního parku Jeseníky (dále jen NP) a také veřejnou informační kampaň na toto téma. Výsledkem je to, že návrh NP získal významnou regionální podporu a stal se důležitým tématem. Ministr životního prostředí Tomáš Chalupa přijel s početnou delegací vedení ministerstva dne 2. května do města Jeseníku. Během celodenní návštěvy zde převzal petici a jednal se zástupci regionu o možném vzniku NP.

Veřejná kampaň ukázala, že myšlenka NP má své oponenty, ale i značnou podporu. Petici samotnou podepsalo 15 500 lidí, zejména z Jeseníků a blízkého okolí, připojila se řada osobností na regionální i celostátní úrovni. Také několik průzkumů veřejného mínění potvrdilo, že většina lidí podporuje vznik NP. Klub českých turistů Olomouckého kraje přijal na konci září 2010 stanovisko, kterým podporuje návrh NP a souhlasí s peticí. Podobná stanoviska přijala také řada místních odborů KČT, např. v Šumperku, Zábřehu, Uničově apod. Petici podepsalo několik

desítek místních podnikatelů, kteří podnikají v oblasti cestovního ruchu, provozují penziony, hotely, lázně apod. Podpůrné stanovisko přijala rovněž Asociace českých cestovních kanceláří a agentur. Vznikla také Společnost přátel Jeseníků, která má právní formu občanského sdružení a navazuje na činnost petičního výboru.

Tříhodinové jednání ministra Tomáše Chalupy s cca 40 účastníky ukázalo rovněž pestrost názorů k tématu. Od několika negativních stanovisek, zejména představitelů obcí Rýmařovska, přes neutrální pozice většiny představitelů obcí až po souhlasná stanoviska Klubu českých turistů, podnikatelů a CHKO. Negativní názory vycházejí zejména z přesvědčení, že vznik NP povede k výraznému omezení až k likvidaci podnikatelských aktivit na Ovčárně a k výraznému rozšíření kůrovce v lesích podobně jako na některých místech Šumavy. Neutrální názor reprezentuje např. Svaz měst a obcí Jesenicka, který na svém sněmu 20. dubna posoudil téma ve velké diskusi za účasti obou názorových stran. Dospěl k názoru,



Ukázka horského jeseníckého pralesa během odpolední exkurze představitelů ministerstva mile překvapila

Fota: Jindřich Mynařík, Lidové noviny

že vznik NP má významné příležitosti, ale může mít také rizika a je potřeba seriózně odpovědět na některé otázky. Svaz proto žádá MŽP ČR o poskytnutí potřebných informací.

Ministr životního prostředí přítomně informoval, že do Jeseníků nepřišel proto, aby se rozhodlo, zda NP bude či nebude, ale pro to, aby pokračoval v započaté diskusi a slyšel názory představitelů regionu. Potvrdil, že nejsme ve fázi vyhlášení NP, celý proces přípravy a vyhlášení může trvat několik let. Potvrdil také význam předložené veřejné podpory pro NP, zdůraznil ovšem potřebu komunikace a souhlasu představitelů obcí. Z důvodu objektivní diskuse a potřeby seriózních podkladů k tématu ministerstvo zřídí pracovní skupinu tvořenou zástupci všech názorových stran, která připraví analýzu přínosů a rizik a odpoví na otázky. Zároveň ministr projevil zájem svůj i ministerstva o NP Jeseníky.

Závěrem článku uvedme alespoň stručně několik informací o tom, jak je NP navržen. Je potřeba zdůraznit, že nezasahuje do obcí, je mimo obydlí a jeho

rozloha by měla činit pouze cca 25 % z plochy dnešní CHKO Jeseníky, zejména v centrální části Hrubého Jeseníku. Toto území je již dnes přísně chráněno a téměř celé je ve vlastnictví České republiky. Rovněž NP by byl ve vlastnictví státu. Návrh předpokládá, že turistické stezky v horách budou zachovány, stejně tak trasy pro běžecské lyžování i provoz lyžařského areálu Ovčárna. Sběr borůvek, hub a pohyb v přírodě bude možný podobně jako dnes. Problematiku kůrovce v tzv. bezzásahových územích lze bezpečně řešit podle úspěšných příkladů z většiny národních parků, např. z Českého Švýcarska nebo z Krkonoš.

NP Jeseníky je navržen rozumně. Proto je významnou příležitostí ke zlepšení péče o přírodu Jeseníků, k získání nových finančních prostředků pro náš odlehlý a opomíjený region a k mezinárodní propagaci Jeseníků. Podrobné informace, včetně mapy navrženého NP, jsou na [www.npjeseniky.info](http://www.npjeseniky.info).

Ondřej Bačík ml.,  
zástupce petičního výboru  
a předseda Společnosti  
přátel Jeseníků



Početnou delegaci vedení MŽP ČR tvořili mimo jiné (zleva doprava): Ing. Tomáš Tesař (náměstek ministra životního prostředí), Mgr. Tomáš Chalupa (ministr životního prostředí) a RNDr. František Pelc (ředitel AOPK ČR)

## Postoj místních samospráv ke vzniku Národního parku Jeseníky

Druhého května letošního roku jsem byl jako zástupce obce s rozšířenou působností pozván do města Jeseníku na setkání s ministrem životního prostředí Tomášem Chalupou. Zastupoval jsem naše město a regionální Sdružení obcí Rýmařovska

společně se starosty Malé Morávky a Staré Vsi - Ondřejem Holubem a Karlem Stržínkem. Do katastru obou obcí by v případě svého vyhlášení Národní park (NP) Jeseníky výrazně zasahoval.

Starostové čtrnácti obcí Sdruže-

ní Rýmařovska před jednáním v Jeseníku opětovně projednali možné výhody a rizika vzniku národního parku a hlasováním se rozhodli jej nepodpořit. Již v minulosti probírali záměr se zástupci místních podnikatelů v turistickém ruchu, lesním a dře-

vozpracujícím hospodářství, zemědělců, Lesů ČR a také s tehdejším ministrem životního prostředí ve Fišerově vládě Ladislavem Míkou. Na svém tehdejší zamítavém názoru, který vyplynul z obsáhlých debat o možných dopadech vyhlášení NP



Jeseníky na náš region, nic nezměnili.

Setkání v Jeseníku se zúčastnili kromě ministra, jeho náměstka a ředitele AOPK především zástupci samospráv, krajských úřadů Olomouckého a Moravskoslezského kraje, Lesů ČR, členů petičního výboru, podnikatelů a členů ODS a také četní zástupci médií. Na úvod prezentoval zástupce petičního výboru důvody iniciativy vyhlásit NP Jeseníky. Vyjmenoval nejcennější přírodní památky a deklaroval nutnost vyššího stupně jejich ochrany včetně emočně laděných argumentů a proklamací typu „vzniku marketingové značky“, „boje proti betonové lobby“ a dalších. Zdůraznil, že petici podpořilo 15,5 tisíce občanů i právnické subjekty.

Zástupce odboru ŽP Olomouckého kraje naproti tomu vyjádřil jasně záporné stanovisko podpořené dvěma usneseními krajských zastupitelů, zástupce odboru ŽP našeho kraje také záporné stanovisko, zástupce Svazu měst a obcí Jesenícka rovněž s tím, že pro kvalifikované rozhodování chybějí potřebné informace. Zástupce Lesů ČR park také odmítl a poukázal především na riziko existence bezzásahových zón pro fragmenty vysokohorských smrčín a po jejich možné devastaci i na celkové ohrožení navazujících lesních komplexů, nechráněných proti bořivým větrům a náletu kůrovce.

Za Sdružení obcí Rýmařovska i za sebe jsem vystoupil proti zřízení parku. Argumentoval jsem tím, že stávající příroda je dostatečně chráněna CHKOJ a sítí národních přírodních rezervací a NP Jeseníky v ochraně přírody již nepřinесе nic nového. V CHKO Jeseníky nyní pracuje

17 pracovníků s ročním rozpočtem do 15 mil. Kč. V případě vzniku národního parku bude počet pracovníků i roční rozpočet o řád vyšší, přitom se ochrana přírody vlastně nezmění a půjde o neohospodárně vynaložené peníze. Pokud si z prezentací v minulosti dobře pamatují, tak jedním z „podstatných“ rozdílů mezi CHKO a NP je totiž pouze to, že půdu v NP nelze zcizit.

Recipročně se vznikem pracovních příležitostí ubudou místa dnes nezávislá na státním rozpočtu - v lesnictví a dlouhodobě i v dřevozpracujícím průmyslu a turismu. Upozornil jsem na to, že ve vzniku NP vidíme více rizik pro omezení života občanů, celkového rozvoje regionu, turismu, produkce dřeva a především samotné ochrany přírody. Obáváme se opětovného experimentování jako na Šumavě, s nedozírnými důsledky pro přírodu rozvrácením stávajících citlivých ekosystémů a nejcennějších rostlinných společenství Jeseníků, a vzniku obrovských hospodářských škod. Jeseníky jsou územím člověkem odedávna intenzívně využívaným i přetvářeným, jejich přírodní bohatství a ekosystémy jsou uchovány z podstatné míry právě díky aktivním zásahům člověka. Iniciátoři petice mají o národním parku mnohdy velmi naivní a romantické představy. Spojují například existenci parku a kamzika, ale ten po jeho vzniku přijde na řadu první, jako nepůvodní a uměle vysazená zvěř. Byl v Jeseníkách vysazen v roce 1913 a na jeho záchranu také existuje petice. Aktivisté zlehčují nutnou existenci bezzásahových zón, ve kterých se ale z neznámého důvodu patrně nebude šířit kůrovec. Jak toho chtějí dosáhnout?



V dalším průběhu starosta Šumperka zaujal k parku velmi zdrženlivý postoj, starosta Bruntálu se nevyslovil s tím, že o problému ví krátce a neproběhla žádná jednání. Zástupce Malé Morávky vyjádřil kategoricky záporné stanovisko vedené především obavami o existenci a rozvoj hotelů a sjezdovek na Pradědu, který je nejvyšší položeným areálem v ČR, s nejdelší lyžařskou sezónou a značným významem pro rozpočet, zaměstnanost a atraktivitu obce i regionu. Ve hře je také existence pěších turistických tras a běžeckých tratí, které můžou zatím neurčené zóny národního parku podstatně změnit nebo i úplně zlikvidovat. Vrcholovou část navštěvuje ročně přibližně 110 tisíc letních a 200 tisíc zimních návštěvníků. Národní park může části podnikatelů především v nižší části Jeseníků přinést prospěch, ale podnikatelům v nejatraktivnějších oblastech naopak úpadek. Zástupce obce Stará Ves národní park rozhodně odmítl, starostka Vrbna p. Pradědem se vyjádřila velmi zdrženlivě a doporučila argumenty starostů nepodceňovat.

V dalším ředitel CHKO Jeseníky prezentoval analýzu možného ustavení NP. Představil důvody vzniku, příležitosti a rizika s tím spojená. Přitom bylo výmluvné, že mezi riziky zmínil možný nárůst počtu návštěvníků hor. Vyhlášení NP považoval za prospěšné.

Pak následovala vyjádření zastánců NP - členové ODS z Rýmařova a Krnova podpořili park v obecné rovině „lepší ochrany přírody a potřeby něco udělat pro turistiku a rozvoj regionu“. Ze strany jednoho podnikatele v turistice mi utkvěla v paměti argumentace tohoto typu: „Jsem

podnikatel a vlastním hotel v té a té obci a čím víc poslouchám odpůrce, tím víc jsem pro NP. Jsem pro NP Jeseníky.“

Po celou dobu diskuse do ní ministr, jeho náměstek a ředitel AOPK často a aktivně vstupovali a protichůdné názory se snažili spíše vyvažovat. Odpůrcům NP uváděli argumenty pro a příznivcům naopak. Ministr a jeho kolegové postupně z těch nejdůležitějších informací sdělili, že na přípravě NP ministerstvo dosud nepracuje a v podstatě není nic připraveno, není známa zonace parku, místa se zakázaným vstupem, způsoby hospodaření, vlastně nic podstatného. (Od setkání s ministrem Míkou se tedy dva roky v tomto směru nic na ministerstvu neudálo.) Striktně zdůraznil, že v žádném případě neslyší na termíny „marketingová značka“ a podobná klíšé, že je ministrem životního prostředí, který má za úkol chránit přírodu a ne podporovat turistiku, nemá však ani zájem přírodu před člověkem uzavírat. Podotkl, že je známo, že po vyhlášení národního parku stoupne návštěvnost na jeden a půl až trojnásobek původního stavu. V žádném případě nepůjde proti vůli místních samospráv, a začne-li proces vyhlášení NP, bude i při souhlasu všech stran trvat nejméně tři roky, než bude dokončen. Vyzval nás - zástupce aktivistů, samospráv a další - ke společné diskusi a sjednocování názorů. Ministerstvo ŽP samo aktivitu na vyhlášení NP vyvíjet žádnou nebude, nebo to alespoň nevedl. Tím, myslím, dosti výmluvně na závěr deklaroval postoj svůj i ministerstva.

Celkově na mě ministr působil dojemem velmi inteligentního člověka, zkušeného a pohotov-



Fota: Vladimír Lehký

ho diskutéra, který je však v první řadě politikem a především přijel před novináři a kamerami převzít petici a demonstrovat svůj zájem o názory občanů, protože si tak připisuje body k politickým ambicím a svému zviditelňování. Dobře ví nebo se nechá informovat, že nyní se Jeseníky chrání za 13,7 mil. Kč ročně a při budoucím NP by to byl nejméně desetinásobek při stejném efektu nehledě na obrovské počáteční vstupy, přičemž on tyto peníze nemá a mít nebude - navíc pro zvyšování výdajů na ochranu přírody nenajde ve straně ani koalici žádnou podporu. Při průměrné životnosti ministra by to zcela jistě nebyl on, kdo by se nechal po letech schvalovacího procesu při vyhlášení NP Jeseníky fotit a oslavovat.

Protože jsem v úvodu článku uvedl, že se zástupci obcí regionu Rýmařovska snažili v minulosti získat co nejvíce informací z různých zdrojů a jednání, chtěl bych ještě doplnit některé údaje, které nás k zamítnutí NP Jeseníky vedly.

Především je to obava o další rozvoj oblasti, kdy bude jakákoliv investice a aktivita na území parku a v jeho okolí blokována složitějšími schvalovacími procesy a apriori zamítavým postojem byrokracie. Pro ty, co věří pouze ve všeobecný rozkvět, uvádím, že na Státním fondu životního prostředí existuje dotační program s názvem „Program podpory obcí ležících v regionech národních parků“, jehož cílem je „kompenzace ztrát hospodářského rozvoje obcí, ležících v regionech národních parků“. Peníze jsou směřovány například do osvěty, vzdělávání nebo čištění odpadních vod. Nejsou určeny k náhradě škod, které mohou obyvatelům vzniknout. Dále je to strach z podobného experimentování na přírodě, jehož jsme svědky v NP Šumava. Od jeho vyhlášení v roce 1991 byla pětkrát změněna koncepce hospodaření. I laik musí vědět, že výsledky každého způsobu nakládání s lesem je nutno pečlivě vážít a že zkoumání a ověřování důsledků je procesem na desítky let. Pro citlivé ekosystémy a lesní společenstva hor to platí dvojnásob. U nás se s každou změnou politické garnitury, a tedy i ředitele, zásadně mění koncepce hospodaření s lesy -

doslova po měsících! Je to z amatérství a diletantství? Z neúcty a nepokory k přírodě a jejímu bohatství a možnostem? Z politiky a ideologizace problémů tam, kde tyto věci nemají co dělat? Poslední obsazení místa ředitele NP Šumava vysloužilým sedmdesátiletým politikem s jedinou kvalifikací pro jeho vedení, jíž je předseda Klubu českých turistů, je známkou, že už i tyto pozice jsou dobré jako odložiště českých politiků. Tak dnes bohužel vypadá ochrana přírody „počesku“. Dnešní mafiánské praktiky a přítelíčkování vládnoucí koalice nutně navodí otázku, kdo bude ředitelem parku. Bude to dentista Macek? Tluchof? Kubice? A do které partaje nebo ke komu povede z NP finanční tunel? Byla by to hloupá argumentace, nebýt toho, že to je dnešní realita vedení naší země, a to nejen v ochraně přírody. Jak bude park řízen a jak rychle a jakým směrem se budou zásady hospodaření v dnešním společenském marasmu měnit? Kdo má odvalu pro tento vysoce pravděpodobný scénář hlasovat? Jedině zaslepenec nebo ten, kdo podobná rizika nechce vidět. Dnes jsou na Šumavě tisíce hektarů rozvráceného ekosystému - sucharů a bylinného pásma, ročně se asi 800 ha lesa vyteží jako prevence na holiny a dalších 800 ha uschne. V našem největším

národním parku máme nejrozsaáhlejší odumírající lesy v celé Evropě! Vzniklé holiny nejspíše ovládnou pionýrské dřeviny - břízy, vrby, osiky, jeřáb, tedy zdaleka ne konečná typická podoba lesa pro tyto oblasti. Budeme na tu konečnou čekat bez zásahů stovky a tisíce let, až se k ní les postupným vývojem přiblíží?

Rovněž se obáváme poklesu produkce dřeva a dlouhodobě i vzniku obrovských škod. Řetězec výroby dřeva od výsadby a údržby lesa až po výrobu dřeva a jeho finální zpracování má v regionu Rýmařovska dlouhodobou tradici a je bezkonkurenčně nejvýznamnějším odvětvím z toho mála, co u nás přežilo transformaci. Není závislé na dotacích a zajišťuje odhadem asi tisíc pracovních míst a tomu odpovídající produkci směřující především mimo naši oblast a zajišťující zpětný tok financí do regionu. To je realita a zároveň to nejpodstatnější pro jeho obyvatele. Z dalších odvětví jmenujme turistiku, stavebnictví, služby, dopravu a zemědělství, jistě důležité, ale pro region ne již tak významné obory.

Lesníci měli a mají v hospodaření s lesem od jeho majitelů již po staletí zadání vytvořit hospodářské lesy a zajistit co nejvyšší produkci na trhu dobře uplatnitelného dřeva. Tento úkol splnili.

Výsledkem jsou zachovalé porosty v Jeseníkách, ovšem také nedostatky s nepůvodní a nevhodnou skladbou lesa. Není na místě, a již se tak v podstatě stalo, změnit lesníkům zadání a postupně měnit skladbu lesa tak, aby odpovídala přirozenému prostředí? Jestliže se uvádí, že přibližně 90 % lesa je ve vrcholové části Jeseníků nepůvodní a v různé věkové struktuře, pak jeho obměna sice bude znamenat desítky let cílevědomé práce, ale nevzniknou obrovské škody, rozvrácení ekosystémů a antagonismy ve společnosti. Tento racionální postup nám bezzásahové zóny NP nezaručí.

Několikrát jsem byl svědkem toho, jakým způsobem aktivisté získávali podpisy pro petici za vyhlášení NP Jeseníky. Nic proti tomu nenamítám. Jen uvažuji, kolik z těch 15 500 podepsaných občanů, jimiž se aktivisté zaštitují, by tak znovu učinilo, kdyby se mohli obeznámit se vším, co to může pro náš region a především pro přírodu přinést. Hlasování pro jeho vznik je u stolku s podpisovými archy a s tendenčním výkladem natolik jasná a šlechetná záležitost, že o její správnosti nelze pochybovat a podpis odmítnout. Problém je ale natolik vážný, že by v jeho řešení měly hrát hlavní roli úplně jiné postupy.

*Ing. Petr Klouda,  
starosta Rýmařova*

## Zdravotnictví



# DEN ZDRAVÍ A SOCIÁLNÍCH SLUŽEB

## Rýmařov - areál školní jídelny na ul. 1. máje

### sobota 28. 5. od 9.00 do 12.00



**SVK**

SPRÁVA RÝMAŘOVSKA



OPERAČNÍ PROGRAM

**Z BOHATÉHO PROGRAMU VYBÍRÁME:**

 <p><b>ukázky požární a policejní techniky</b></p>	 <p><b>měření tlaku</b></p>
 <p><b>biofotonický scanner</b> <i>měření hladiny antioxidantů v těle</i></p>	 <p><b>sociální a právní poradenství</b></p>
 <p><b>ochutnávka zdravé výživy</b></p>	 <p><b>TALIÁNKA</b> koncert dechové hudby</p>

VSTUP ZDARMA



## Školství

## ZUŠ přivezla ze Žďáru bronz

Velký společenský dům ve Žďáru nad Sázavou se stal ve dnech 7. - 8. května dějištěm mistrovství České republiky v dětském a juniorském tanci pod názvem „Festival tanečního mládí“. Pořadatelskou taktovku vzal do svých rukou Svaz učitelů tance ČR za podpory kraje Vysočina, města Žďáru nad Sázavou a taneční školy Danza Brno. Na tuto soutěž postoupily pouze dvě formace z každého kraje a kategorie, bojovalo zde tedy 86 formací z pěti krajů a vystoupilo 1 600 tanečníků. Děti z tanečního oboru ZUŠ Rýmařov se rozhodně neztratily. Mezi jedenácti soubory získaly postup do finálového kola a v něm si se skladbou Mařenka vytancovaly krásné 3. místo. Snad nemusím ani psát, jak obrovskou radost z tohoto úspěchu máme. Děti získaly medaile, diplomy, společnou fotografii a spousty cenných zážitků. Děkuji tímto panu Jiřimu Ondrákovi za finanční pomoc a rodičům za obrovskou podporu. Další mistrovská soutěž proběhne 21. května v Praze. Držte nám palce.

Alena Tomešková



Foto: archiv ZUŠ Rýmařov

## Základní škola Rýmařov, Jelínkova 1 úspěšným pořadatelem okresních soutěží ve školním sportu

**Během pěti dnů na přelomu dubna a května uspořádala naše škola dvě velmi pěkné a zajímavé školní sportovní soutěže pro mladší žáky a žákyně základních škol či víceletých gymnázií okresu Bruntál. Byla to okresní finále v odznaku všestrannosti olympijských vítězů a v minivolejbale.**

Po loňském fantastickém druhém místě našeho družstva v republikovém finále v Praze bylo téměř naší povinností tuto soutěž letos uspořádat. Do klání osmičlenných smíšených družstev se přihlásilo pět dalších škol z našeho okresu, jedna však z důvodu náročnosti jednotlivých disciplín odstoupila. A skutečně zvládnout sedm různých disciplín okresního finále není vůbec jednoduché, jak po stránce technické, tak kondiční.

Soutěžilo se v běhu na 60 m ze startovních bloků, ve skoku dalekém měřeném z odrazového prkna, sedech-lezích, skocích přes švihadlo čtyřmi způsoby, shybech na šikmé lavičce, hodů dvoukilovým medicinbalem vzad a driblingu s basketbalovým míčem kolem met. Skákat přes švihadlo, dělat sedy-lehy a driblovat za běhu po dobu 2 minut dá pořádně zabrat.

Ukázalo se opět, že reprezentanti našich družstev A i B byli výborně připraveni, neboť se umístili na 1. a 3. místě. V jednotlivcích jsme rovněž dominovali, když mezi osmi nejlepšími hochy v okrese bylo šest našich žáků a mezi deseti nejlepšími dívkami dokonce sedm našich žákyň. Podotýkám, že obě naše družstva měla dohromady 8 žáků a 8 žákyň. Celkově se této organizačně náročné akce zúčastnilo 48 závodníků a závodnic z různých škol, 35 pomocníků a 10 současných či bývalých učitelů naší školy. Proto je nutné ještě jednou všem poděkovat za jejich podíl na tom, že se akce podle pozitivního ohlasu žáků a učitelů velmi vydařila.

Po této soutěži následovalo okresní finále v minivolejbale. Naše škola pořádá již několik let okresní finále ve volejbale pro mladší žáky. Letos se soutěž změnila z šestkového volejbalu smíšených družstev na trojkový. Soutěžilo se ve dvou kategoriích, otevřené, v níž může nastoupit se dvěma chlapci v poli i jedna dívka, a dívčí. Do obou kategorií se přihlásilo šest převážně chlapeckých a pět dívčích družstev. Čekal nás nelehký úkol

zvládnout vše na jednom hřišti. Naši školu reprezentovala v obou kategoriích dvě družstva po čtyřech až šesti žácích a žákyních.

Otevřená kategorie probíhala ve dvou základních tříčlenných skupinách, kde se hrálo každý s každým, pak následovaly semifinálové boje a zápasy o celkové umístění. V kategorii dívek hrála družstva v jedné tabulce rovněž každý s každým. Všechny zápasy se hrály do 15 bodů. Díky dobré organizaci se nakonec 30 zápasů podařilo zvládnout a okresní finále v minivolejbale zdárně proběhlo. Zúčastnilo se ho kolem 50 hráčů, pomoc v průběhu soutěže zajistilo 15 pomocníků a velmi pomohli i učitelé z jiných škol - jako rozhodčí jednotlivých zápasů.

A jak jsme dopadli v soutěžích? V obou kategoriích naše družstva A zvítězila a postupují do krajského finále. Poctivá práce v tělesné výchově, sportovní hry pro mladší žáky p. učitele Tomana zaměřené na volejbal a školní kolo v minivolejbale, do kterého se zapojilo velké množství nadšených volejbalistů, přinesly ovoce.

Mgr. Miloslav Slouka



Fota: ZŠ Rýmařov

Základní umělecká škola Rýmařov Vás zve na výstavu

**Voda**

30.5. - 1.6.2011  
od 14 do 18 hodin  
v ernisáž v pondělí 30.5. v 16.00

Galerie města Břidličné  
Budova bývalé ZŠ (první patro)

Výstava prací žáků výtvarného oboru ZUŠ Rýmařov- pobočka Břidličná.

## Kdo byl kdo

### Poslední útěky hraběte Forgáče

Roku 1920 mohl František Forgáč v tradici rodu konečně vstoupit do státních služeb své země. Až do roku 1928 pracoval jako vysoký úředník maďarského ministerstva zemědělství. Doprovázel svého ministra hraběte Bánffyho do Mariánských Lázní k jednání s československým ministrem zahraničí Eduardem Benešem a jeho úředníky. S ním i dalšími československými politiky tehdy navázal přátelské vztahy. V únoru 1928, těsně před mussoliniiovským pučem, se stal nakrátko členem maďarského velvyslanectví v Římě.



Hrabě František Rosty-Forgáč ve třicátých letech

Část své mise asi trávil v Praze, kde se seznámil s půvabnou, laskavou a velmi nadanou brunetkou Marií Annou, prostřední dcerou starého janovického hraběte Františka Harracha. Vznikl tak krásný, neobyčejně harmonický a pevný vztah dvou lidí. Okázalý sňatek se konal 1. srpna 1928.

Roku 1931 jmenovalo ministerstvo zahraničí Forgáče legačním radou maďarského velvyslanectví v Praze. Důvody byly nasnadě, hrabě znal dobře české prostředí a měl k němu blízký vztah, zcela jistě též díky manželce i řadě přátel. Od svého nástupu na ambasádu patřil k vyjednávacímu týmu při dalších jednáních s československou vládou, jež vedla k uzavření tzv. kompenzačních dohod, které vyrovnaly disproporce vzniklé oddělením Slovenska a o něž usiloval čs. premiér Milan Hodža. Chtěl vyřešit sporné body mezi malými státy střední Evropy a spojit je smlouvami, aby se nestaly loutkami v rukou dvou vel-

mocí, Německa a Ruska. Rovněž výsledky dalších jednání Forgáče v oblasti ekonomiky a politiky měly úspěšný průběh. Známí vyzdvihují jeho porozumění pro spolupráci s čs. úřady i občany.

Manželé se asi nastěhovali do některého ze tří harrachovských domů v Praze. Janovické sídlo, Annino dědictví, a zámek v Haliči navštěvovala rodina jen v létě, když si chtěla odpočinout od ruchu velkoměsta. Po svatbě se narodil v Brně nejstarší syn František (\*1931) a krátce potom v Praze Helena (\*1932) a Mikuláš (\*1936). Děti matka vedla s láskou, ale pevnou rukou. Vychovávala je česky, pochopitelně vzhledem k možným perspektivám se učily též jazyku svého otce a nezbytným a mezi válkami velmi frekventovaným jazykům, francouzštině a angličtině.

Manželé bývali díky zaměstnání hraběte častými hosty čs. diplomatů. Česká národnost, kterou Anna Marie nijak neskrývala, a děti hovořící spolu česky však mnohdy způsobovaly hraběti výraznou nepřízeň a přinejmenším rozpaky v maďarských kruzích i na ambasádě, jež nebyla nijak odolná tradičnímu maďarskému nacionalismu. Legační rada se však dovedl velmi britce obdobným postojům postavit a hozenou rukavicí nenechal nikdy bez odezvy.

Anna Marie potvrzuje, že svou diplomatickou činnost vykonával ve prospěch obou zemí a k Československu měl skvělý vztah. Říká: „Jeho práce jsem se účastnila i já jednak díky osobním vztahům k českým osobnostem, jednak díky své znalosti češtiny.“ Na mysli neměla jen Lobkowicze, s nimiž byla díky své babičce spřízněna a kteří pracovali též v diplomatických službách republiky, ale i řadu známých českých a slovenských politiků. Podle předválečných zákonů musela přijmout maďarské občanství po muži, avšak ponechala si natrvalo českou národnost.

Přišel Mnichov a zakrátko okupace a maďarské velvyslanectví bylo zrušeno. Osekaná země se stala součástí bobtnající Velkoněmecké říše a jediným minist-



Zámek ve Velkém Meziříčí

rem zahraničí zůstal jeden z nejodpornějších říšských politiků Joachim von Ribbentrop. Rodina se odstěhovala do Maďarska, kde využili Forgáčových schopností a povolali jej do čela národohospodářské sekce ministerstva zahraničí. S uznáním o něm hovoří jeho přítel dr. Fiša, legační rada čs. velvyslanectví v Budapešti, který s ním byl 1937/9 v častém osobním i úředním styku, oceňuje jeho korektnost vůči druhé vlasti ČSR. Vyzvedává četné interpelace Forgáče ve prospěch Čechů a Slováků vypuzených z obsazených částí Slovenska v listopadu 1938. Hrabě zajišťoval relativně přízni-

vá majtková odškodnění, čímž jim situaci značně ulehčil. Přes jistý odstup, který si musel jako úředník maďarské zahraniční služby udržet, prý jasně naznačoval své výhrady k nacismu i fašistické ideologii a jejím důsledkům. Jeden z důkazů až provokativních postojů jeho nebo jeho ženy je v Rýmařově vytesán na soklu sochy Panny Marie nově instalované pod katolickou farou, ale o tom až někdy příště. Závažné je i tvrzení Aloise Podstatzkého z Prussinowitz (1905-1982), diplomata švagra (manžela Aniny starší sestry Josefy) a významného člena druhého čs. odboje, že byl Forgáč



Zadní část zámku ve Velkém Meziříčí

Fota: archiv Jiřího Karla



odhodlaným antifašistou nejméně od roku 1939. Informace pro odboj zjišťoval z konspiračních důvodů i od dalších důvěryhodných lidí, ač byl František Forgách jeho blízký přítel. Jen na okraj, Alois Podstatzký byl členem Rady tří; nejvýznamnějším a nejnámějším představitelem organizace napojené na londýnský odboj byl generál Vojtěch Luža, zastřelený v říjnu 1944 českými četníky.

Není divu, že se hrabě pro své postoje dostal za války záhy do otevřených sporů s fašisty. Nechuť vůči totalitnímu státu působil především odpor rodiny k sílící proněmecké kolaborantské klisce, rasistickým Šířpovým křížům, válečné dobrodružství na východě a možná i víra v brzký obrat. Zaznamenáváme sporadické návštěvy rodiny v Janovicích, kam byli přiděleni roku 1941 na zemědělské práce sovětští zajatci, o něž Anna Marie podle svědectví místních Němců velmi dobře pečovala. Podezření tak sílilo a rodinu neustále sledovali. I proto maďarská vláda ještě před nástupem nacistů svého vysokého úředníka buď vydala gestapu nebo pravděpodobněji nezabránila jeho zatčení mimo hranice země. Není totiž vyloučeno, že se hrabě nějak účastnil vyjednávání se západními spojenci o uzavření příměří, v němž hrál svou roli i Horthyho mladší syn, již od roku 1942.

František Forgách i jeho matka

byli odvezeni do Vídně. Statečnou a hrdou hraběnkou Forgáchovou gestapáci nezlomili a ubili ji u výslechu. Syn kruté mučení přežil a ocitl se ve vídeňském žaláři. Čekalo jej asi popraviště, zvláště když se 15. 10. 1944 zmocnil vlády v Maďarsku krutý nacističtí Szálasi. Těžce ohrožená Anna Marie po zatčení manžela uprchla s dětmi a dvěma slovenskými komornými, které se rovněž ocitly v ohrožení, na Moravu a ukryla se na čas v rozsáhlém zámku u starší sestry Josefy ve Velkém Meziříčí.

V říjnu 1944 využil nebojácný František Forgách příhodný okamžik a unikl na svobodu. Podle svědectví Jana Plicky, člena moravského odboje, se na dobrodružném a neobyčejně nebezpečném útěku vězně podílel též český odboj, což by ledaco vysvětlovalo. S velkými obavami o osud ženy a dětí se dostal ke svému švagrovi, kde se s nimi s ohromnou radostí shledal. Úkryt na zámku v Janovicích, třebaže měli u okolních lidí vysoký kredit, byl vyloučený, nebezpečí zde bylo enormní. Po zatčení hraběte nacisté zabavili celý majetek Forgáchů a část půvabného zámku Halič zničili explozí.

Na podzim na Vysocině zesílila partyzánská činnost a začala řídit speciálně vycvičená jagdkomanda. Na zámku již nebylo bezpečno a rodinu, připravenou na nejhorší, přátelé ukryli na panské pile v Krásněvsi. Riziko



Zámek Janovice

bylo nesmírné, síť gestapa se stahovala. Na pobyt rodiny na pile vzpomínají místní s ohromnými sympatiemi. Správce Stanislav Vozáb vypráví, že utěšenci z „Uher“ u něj bedlivě sledovali spojenecký rozhlas s uprchlými sovětskými zajatci. Pilaři říkali, že „měli nedaleko (...) lesní úkryt pro okamžitou potřebu, neboť po nich nacisté (vytrvale) slídili“. Doplnují, že „celá rodina Forgáchů (...) otevřeně stála za českou věc“. V nejhorší části velmi mrazivé zimy, kterou dobře pamatuji, však museli teplo pily zaměnit za chladný a vlhký lesní bunkr spolu s několika Rusy, kteří se přidali k partyzánům. Forgách po vídeňském utrpení nebyl zatím schopný vzít do ruky zbraň, ale rodina jim vytvářela potřebné zázemí spolu s českými odbojáři včetně Podstatzkých. V květnu jim přinesla sovětská armáda netrpělivě očekávanou svobodu

a mnoho radosti. Nakrátko. Po válce došlo k trapným komplikacím, jež rodině způsobil fanatický rýmařovský funkcionář, ale o tom jsme už psali. Roku 1947 po maďarském komunistickém převratu prchala rodina z Maďarska téměř bez prostředků už naposled až do bídý chilského exilu. Z posledního útěku se už hrabě nevrátil, zemřel šedesátiletý roku 1952 v Santiagu de Chile, zapomenut těmi, kterým po celý život pomáhal, a opuštěná vdova se potom musela protloukat životem se svými dospívajícími dětmi. Zemřela v Hamburku roku 2002.

Jiří Karel  
(SOka Bruntál, fond ONV Rýmařov, kart. 180; Karel, J.: Harrachové na Janovicích a jejich předchůdci, Rýmařov 2006, Karel, J.: Podivná konfiskace harrachovského majetku na Janovicích. Střední Morava, Olomouc 2002.)

## Dálkový výslech

### Lenka Žmolíková



**Věk:** 49

**Povolání:** knihovnice a již desátý rok ředitelka knihovny  
**Záliby:** sport, wellness, četba a vaření

**Zvláštní znamení:** ryba, ale ne leklá

**Charakterizujte se pěti přívlastky.**

Když bych se měla charakterizovat pěti přívlastky, tak na první místo bych dala cílevědomá vytrvalá. Když si dám nějaký cíl, tak za ním jdu, a vím, že musím vytrvat. K tomu patří nadšení pro danou věc a energičnost, která ve mně stále naštětí je. Nesmím zapomenout na přívlastek společenská, mám rada lidí kolem sebe, nikdy bych nechtěla být sama.

**Co je pro vás největší odměna?**

Velikou odměnou jsou děti na dětském táboře, se kterými jezdím jako kuchařka. A když vidíte, jak dětem chutná a chodí si přidávat a chválí vás, jak to by-

lo dobré, to je největší odměna pro každou kuchařku. Na kuchařku si hraji v době své dovolené.

**Zavřete oči... Kde se objevíte?**

Když zavřu oči, často se mi objevují dvě různá místa. Regály plné knih a mořské pláže.

**Jakou knížku máte rozečtenou na nočním stolku?**

Mám rozečtené dvě knihy. První je od Bernarda Schlinga a jmenuje se *Víkend*. Schlig je autor známého románu *Předčítač*, který byl nedávno zfilmován. Druhou rozečtenou knihou je kniha plná optimismu od Voltaira *Candide*. Candide je příběh mladíka s jemnými mravy, prostým myšlením, který ří-

ká své názory bez oklik.

**Co byste si pořídila, kdybyste byla opravdu bohatá?**

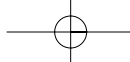
Kdybych byla bohatá, stala bych se mecenáškou knihovny v Rýmařově.

**Víno, ženy, zpěv - čeho byste se zřekla?**

Otázku Víno, ženy, zpěv bych změnila na Víno, lidi, zpěv. Mám rada kvalitní víno, společnost dobrých lidí a zpěv v podání těch, kteří to umí. Pokud ve společnosti není nikdo, kdo by se ujal zpěvu, tak bych se zřekla zpěvu.

**Květiny, nebo bonboniéra?**

Když mi bude někdo chtít něco dát, tak veřejně říkám bonboniéru ne, mám rada růže.



### Množí se krádeže kabelů

Policie v poslední době šetří hned několik případů krádeže elektrických kabelů. Na přelomu dubna a května vnikl zloděj do seníku zemědělské firmy v Jiřkově a odcizil elektrickou kabeláž z krmeného vozu Scheffczik. Kromě toho ještě poškodil čtyři čidla a způsobil tak škodu za 15 tisíc Kč.

K další krádeži kabelu, tentokrát telekomunikačního, došlo na železniční trati v Jamarticích. Mezi 20. a 29. dubnem odtud zmizelo celkem 870 metrů sdělovacího kabelu za 31 500 Kč.

Policii se však podařilo zloděje telekomunikačních kabelů dopadnout. Policejní komisař SKPV zahájil trestní stíhání dvou mužů ve věku 25 a 39 let, kteří měli na železnici mezi Valšovem a Rýmařovem krást kabel hned několikrát. Celkem odcizili nejméně 1 760 metrů kabelu, z něj pak odstranili izolaci a měděný drát odevzdali do sběry. Škoda, kterou způsobili, činí kolem 70 tisíc Kč.

Starší pachatel byl obviněn ještě z další krádeže - 18. dubna měl ve Václavově odcizit LCD televizor z bytu své družky. Odnesl ho do zastavárny, kde za něj dostal 4 tisíce Kč, skutečná hodnota televizoru přitom činí 10 tisíc Kč.

### Opilý mladík napadl i policisty

Rýmařovští policisté zasahovali 25. dubna večer na Radniční ulici u rvačky, kterou vyprovokoval 24letý muž. Opilý mladík měl vulgárně urážet přítomné osoby a poprat se s 20letým kamarádem, který byl také pod vlivem alkoholu. Přivolaní policisté oba mu-

že zajistili. Při převozu na obvodní oddělení však starší výtržník fyzicky napadl jednoho z přítomných policistů a ten musel vůči němu použít donucovacích prostředků, aby jej zpacifikoval.

U obou podezřelých byly provedeny dechové zkoušky, které vykazaly u staršího 1,30 promile a u mladšího muže 1,94 promile. 24letý agresor skončil v cele a byl následující den policejním komisařem obviněn z přečinu násilí proti orgánu veřejné moci a výtržnictví, mladší muž putoval na záchytnou staniční do Opavy.

### Z pivnice vzal alkohol a zapalovače

Rýmařovští policisté vyšetřují vloupání, k němuž došlo v noci z 8. na 9. května v Břidličně. Pachatel vnikl do místní pivnice a odcizil různé alkoholické nápoje a 78 zapalovačů. Majiteli způsobil škodu kolem 5 tisíc Kč.

### Ze stodoly zmizely kovové věci

Rýmařovští policisté šetří krádež různých kovových předmětů z kůlny rodinného domu v Ondřejově. Neznámý pachatel vnikl v době v noci z 8. na 9. května do přístřešku a odcizil stará rezavá naftová kamna, hliníkové plechy, nerezovou konev, nádobu z pračky a další kovové věci o celkové váze přes 130 kg.

### Přešel dívce nohu a odjel

Dopravní policisté nyní šetří nehodu na Máchově ulici v Rýmařově, při které došlo ke zranění 16leté dívky. Řidič s nezjištěným vozidlem (dle tvrzení svědka se mělo jednat o Škodu Fabii světlé modré barvy) 9. května

ráno nevěnoval pozornost mladé chodkyni, která vystupovala z autobusu, a přejel jí prsty pravé nohy. Poškozená se nechala ošetřit v nemocnici a poté nehodu oznámila policistům.

### Odcizené ohradníky i s lanky

Dosud neznámý pachatel ukradl 9. května z louky u silnice mezi obcemi Stránské a Kněžpole 300 ks plastových ohradníků včetně lanka v délce 2,5 kilometru. Škoda dosahuje 18 tisíc Kč.

### Falešný kominík

Policisté ze stanice v Břidličně zadrželi 10. května muže, který se v Lomnici vydával za kominíka. Na podvodné jednání podezřelého upozornili pracovníci obce.

Muž nabízel lidem revizi kominů za částku 360 Kč, vystavoval dokonce i faktury. Daňové doklady opatřil razítkem, které si doma sám sestavil a na kterém byla uvedena fiktivní firma z Bruntálu - Revize kominů, Bruntál, Ruská 31. Aby vypadal důvěryhodně, oblékl se do černošedých montérek a černých bot. Jeho služeb využili tři místní občané a muž tedy inkasoval celkem 1 080 Kč. Policisté u něj hotovost zajistili. Dle svého tvrzení si chtěl přilepšit v tíživé finanční situaci. Prozatím je podezřelý z přestupku proti majetku.

*V souvislosti s tímto případem je možné, že podezřelý také na jiných místech, a proto žádáme občany, kteří se s takovým jednáním setkali, aby kontaktovali rýmařovské policisty na jejich služebně či na tel. čísle 974 731 751.*

## Květnové nehody na sněhu

Vzhledem ke klimatickým podmínkám policisté šetřili v úterý 3. května více nehod než v předchozích dnech. V ranních hodinách silně přišlo a přes dopoledne až do odpoledne ležela na silnicích rozbrzdělá a místy namrzlá sněh. Příčinou většiny nehod bylo nepřizpůsobení rychlosti stavu vozovky a povětrnostním podmínkám.

V půl desáté dopoledne havarovala v Lomnici 26letá řidička vozidla Opel. Při průjezdu zatáčkou nepřizpůsobila rychlost a na mokré silnici dostala smyk. Narazila do stromu a utrpěla lehké zranění. Způsobená škoda činí 60 tisíc Kč.



Foto: archiv PČR Bruntál

Hodinu po poledni policisté vyjížděli k další nehodě, tentokrát mezi Malou Morávkou a Karlovou Studánkou. 52letý řidič při průjezdu zatáčkou rovněž nepřizpůsobil rychlost jízdy a na kluzkém povrchu s rozbrzděným sněhem dostal smyk. Narazil do kovového zábradlí a stromu. Způsobená škoda dosáhla 82 tisíc Kč.

## Policisté pátrají po Miroslavu Matějkovi

**Policisté od soboty 30. dubna pátrají po 61letém Miroslavu Matějkovi z Osoblahy.** Oznámení o pohřešování policistům nahlásila jeho dcera s tím, že jejího otce převezla 26. dubna rychlá lékařská pomoc pro zdravotní komplikace do nemocnice, ze které následující den v poledne na vlastní žádost odešel. Do místa svého trvalého pobytu se však nevrátil a doposud o sobě nepodal žádnou zprávu. Zdravotní stav pohřešovaného muže může být vážný.

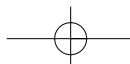
Policisté provedli prověrky ve zdravotnických zařízeních v okrese Bruntál, na nádražích či u známých a rodinných příslušníků, ale bohužel bez výsledku. Poslední informace o pohybu pohřešovaného končí za branou nemocnice.



**Popis:** Miroslav Matějka je 160 cm vysoký, zdánlivě staří 70 let, má hubenou postavu, prošedivělé krátké vlasy, hnědé oči, tvář může mít zarostlou černošedým stništěm. Celé tělo drží

nachýlené dopředu. Oblečenu měl červenou jarní bundu s černobílými pruhy kolem zipu a ramen, černé tepláky do zvonu s bílým pruhem a černobílé pruhané tričko. Na nohou měl černé kotníkové boty.

**Žádáme občany, kteří by mohli poskytnout jakékoli informace k pohybu či pobytu pohřešovaného Miroslava Matějky, aby kontaktovali kterékoli obvodní oddělení, linku 158 či přímo krnovskou pátračku na tel. 974 731 623.**





## Kulturní okénko města Rýmařova

**Citát:** Nejsilnější člověk na světě je ten, kdo je nejvíc sám.

Henrik Ibsen



24. 5.	9:00	SVČ	Cvičení s Buřinkou
27. 5.	27. 5.	SVČ	Keramika pro ZŠ
29. 5.	9:00	St. Ves	Časovka na Skřítek (cyklozávod)
30. 5.	13:00	hřiště ZŠ 1. máje	Atletický víceboj 1. - 5. tř. okrskové kolo

WWW.SVCRYMAROV.CZ

### Společenská kronika

#### Narodili se noví občanci

Josef Fof	.....	Horní Město
Pavel Konvalinka	.....	Janovice

#### Blahopřejeme

*jubilantům, kteří od předcházejícího vydání oslavili 80 let a více*

Eliška Slováčková - Rýmařov	.....	81 let
Blanka Erbenová - Rýmařov	.....	81 let
Marie Hlebová - Rýmařov	.....	81 let
Terezie Gajdošová - Janovice	.....	82 let
Jiřina Rybková - Rýmařov	.....	84 let
Marie Zbranková - Rýmařov	.....	84 let
Božena Kalandříková - Rýmařov	.....	85 let
Ludmila Štěpáníková - Janovice	.....	85 let
Gerlinde Janků - Rýmařov	.....	86 let
Květoslava Zemanová - Rýmařov	.....	89 let



**František Suchánek,**  
naroden 23. 5. 1941

Všechno nejlepší k 70. narozeninám,  
zdraví, štěstí, spokojenost  
a radost z vnoučat  
přeji manželka Ludmila,  
synové Libor a Radim s rodinami

#### Rozloučili jsme se

Leopold Navrátil - Malá Morávka	.....	1929
Josef Orság - Rýmařov	.....	1929

Evidence obyvatel MěÚ Rýmařov

### Známa i neznámá výročí

21. 5. 1471 nar. **Albrecht Dürer**, německý malíř a grafik (zemř. 6. 4. 1528) - 540. výročí narození
22. 5. 1921 nar. **Gustav Brom**, vl. jm. Gustav Frkal, jazzový kapelník, skladatel, klarinetista a zpěvák (zemř. 25. 9. 1995) - 90. výročí narození
23. 5. 1906 zemř. **Henrik Ibsen**, norský spisovatel (nar. 20. 3. 1828) - 105. výročí úmrtí
- 25. 5. Den Afriky - výročí založení Organizace africké jednoty roku 1963**
25. 5. 1681 zemř. **Pedro Calderón de la Barca**, španělský dramatik (nar. 17. 1. 1600) - 330. výročí úmrtí
26. 5. 1876 zemř. **František Palacký**, historik, archivář, literární teoretik a politik (nar. 14. 6. 1798) - 135. výročí úmrtí
26. 5. 1976 zemř. **Martin Heidegger**, německý filosof (nar. 26. 9. 1889) - 35. výročí úmrtí
- 28. 5. Mezinárodní den počítačů, připomíná se den v roce 1950, kdy anglický matematik Alan Turing zveřejnil svůj koncept umělé inteligence**
28. 5. 1961 zemř. **Jan Vrba**, spisovatel (nar. 10. 7. 1889) - 50. výročí úmrtí
29. 5. 1951 zemř. **Josef Bohuslav Foerster**, skladatel, kritik, malíř a spisovatel (nar. 30. 12. 1859) - 60. výročí úmrtí
30. 5. 1926 zemř. **Eduard Babák**, lékař, fyziolog, biolog, rektor Masarykovy univerzity (nar. 8. 6. 1873) - 85. výr. úmrtí
30. 5. 1941 zemř. **Jindřich Hořejší**, básník a překladatel (nar. 25. 4. 1886) - 70. výročí úmrtí
- 31. 5. Světový den bez tabáku, od roku 1987 (Světová zdravotnická organizace)**
31. 5. 1946 nar. **Rainer Werner Fassbinder**, německý filmový režisér (zemř. 10. 6. 1982) - 65. výročí narození
- 1. 6. Mezinárodní den dětí, slaví se od roku 1950**
- 1. 6. Světový den vegetariánství**

Sdružení ZO OS ECHO, skupina ČEZ region severní Morava,  
CK Stará Ves a Středisko volného času  
pořádají

## "ČASOVKA NA SKŘÍTEK"

Závod je zařazen do 5. ročníku Cykloolygy AutoDědch,  
17. ročníku Jesenického šneka a 13. ročníku TOP ČEZ SPORT

### Neděle 29. 5. 2011

#### Stará Ves - fotbalové hřiště

**Prezence:**  
od 8.00 do 9.50 v kabinách hřiště.

**Start:**  
V Rýmařově u podniku Hedva. První závodník v 10.00  
ostatní po 1 minutě.

**Trať:**  
Rýmařov, Janovice, Stará Ves, Žďárský Potok, Skřítek  
Vzdálenost 13,2 km. Převýšení 360m.

**Kontakt:**  
Karel Stržínek  
mob. 602 564 148, 724 954 380  
e-mail: karel.strzinek@seznam.cz

**Startovné**  
80 Kč od 15 let, 20 Kč do 15 let, v ceně startovního je  
občerstvení po závodě (pivo, limo, párky).

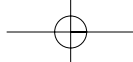
**Kategorie:**  
Dle rozpisu a propozic Jesenického šneka 2010. Kateg.  
pro skupinu ČEZ: muži A - do 40 let, muži B - do 50 let,  
ženy Z a děti do 15 let.

**Vyhlášení výsledků:**  
Cca 30 minut po dojetí posledního závodníka v prostoru  
fotbalového hřiště ve Staré Vsi.

**Jiné:**  
Závodníci startují na vlastní nebezpečí, jsou povinni  
dodržovat pokyny pořadatelů a pravidla silničního provozu.  
Pořadatel neručí za škody způsobené účastníky časovky  
ani za škody způsobené závodníky. Závod proběhne za  
plného silničního provozu.

www.jesenickysnek.com  
www.svcrymarov.cz





# Středisko volného času Rýmařov LETNÍ TÁBORY 2011



## 21. - 27.8. SE SLUNÍČKEM ZA PIRÁTY

**Místo plavby:** Otrokovice – táborová základna Štěrkovické  
**Ubytování:** palubní pokoje s dvěma dvoupostelovými postelemi (bližší info o objektu na [www.ddmslunicko.cz](http://www.ddmslunicko.cz))

**Pirátská krmě:** 5x denně + čaj po celou dobu plavby

**Doprava:** vlastní

**Cena:** dítě do 1 roku ZDARMA  
dítě 1-5 let 1150,-  
dítě 6-10 let 1250,-  
dítě nad 10 let + dospělí 1500,-

**Program:** Dopolodní – hry pro děti i rodiče – stane se z nás první nefalšovaný pirát? Najdeme největší poklad pokladů?

Odpoledne – individuální (možnost samostatných i společných výletů po nejbližším okolí, ZOO Lešná, dopravní hřiště, Galaxie Zlín ...)

Večer – večerníček pro děti, táborák, pirátský večírek, stezka odvahy...

**Příhlášky a platba:** SVC Rýmařov (příhlášky ihned a platba do konce června)

**Info:** Kateřina Frybliková, [he-he@post.cz](mailto:he-he@post.cz), 554 275 063, 732 900 647 (do konce června)



## 11.7. - 15.7. S KLEOPATROU K PYRAMIDÁM

pro děvčata od 3. tříd

**Místo:** sál ZUŠ (ul. Divadelní)

**Cena:** 850 Kč (v ceně obědy, pitný režim, materiál na činnost)

**Program:** Tajemství pyramid – záhady, hry, soutěže, výlet, ale hlavně bráňtanec – začátečnické základy, zkušenější tanečnice – malá choreografie

**Vedoucí:** Helena Tesařová, Lucie Laštůvková

**Příhlášky:** do 31.5.2011, tel 554211 410, e-mail. [Helena.tesarova@centrum.cz](mailto:Helena.tesarova@centrum.cz)



## 18.7. - 22.7. PRÁZDNINY V POHYBU

Příměstský tábor

**Cena:** 800 Kč

**Co vás čeká:** Celodenní výlet – Lanové centrum Olomouc, Aquacentrum Bohuňovice, soutěže, hry, rukodělná činnost

**Děti mají zajištěno:** Pedagogický dozor, vstupné, oběd, pitný režim

Denně od 8:00 do 16:00

**Vedoucí:** Marcela Pavlová

**Příhlášky:** SVC Rýmařov, 554 211 410



## 25.7. - 29.7. PUTOVÁNÍ ZA SVATÝM GRÁLEM

Příměstský tábor

**Cena:** 800 Kč

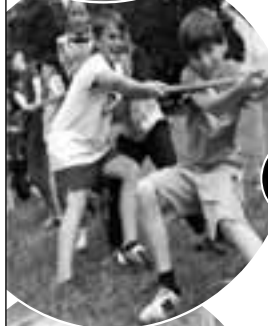
**Program:** Na týden se staň středověkým rytířem a najdi cestu ke svatému grálu. Celodenní výlet, soutěže, hry, rukodělná činnost, výroba zbraní, zbroje, luků...

**Děti mají zajištěno:** Pedagogický dozor, vstupné, oběd, pitný režim

Denně od 8:00 do 16:00

**Vedoucí:** Jakub Vala, Michaela Mezihoráková

**Příhlášky:** SVC Rýmařov, 554 211 410



## 8.8. - 12.8. CESTA KOLEM SVĚTA ZA 5 DNÍ

Příměstský tábor

**Cena:** 800 Kč

**Program:** Celodenní výlet – Westernové městečko Boskovice, soutěže, koupání, hry, rukodělná činnost.

**Děti mají zajištěno:** Pedagogický dozor, vstupné, oběd, pitný režim

Denně od 8:00 do 16:00

**Vedoucí:** Marcela Pavlová

**Příhlášky:** SVC Rýmařov, 554 211 410



## 20. - 24.8. TANEČNÍ SOUSTŘEDĚNÍ MOVE2YOU

**Cena:** 1 600 Kč

**Místo konání:** ZUŠ

**Program:** Tanec, dřina, tanec, pot, tanec, unavené svaly a zase tanec!

**Vedoucí:** Petra Čechová

## 22. - 26.8. KERAMICKO – VÝTVARNÉ SYMPOZIUM

Příměstský tábor pro tvořivé děti

**Cena:** 800 Kč

**Místo:** SVC Rýmařov – Bartáčkova 21

**Téma:** Hlava plná nápadů

**Obědy:** v jídelně SŠ Rýmařov

Svačiny a pití s sebou

**Program:** Keramická plastika, mozaika, malba – portrét, výroba náušnic, náhrdelníku, táborové hry, výtvarná činnost v přírodě, vaření

Možnost jednu noc přespat v SVC

Denně od 9:00 do 15:00

**Vedoucí:** Eva Kudláková, Marie Šínová

**Příhlášky:** SVC Rýmařov, 554 211 410

**TÁBOR JIŽ OBSAZEN**

[WWW.SVCRYMAROV.CZ](http://WWW.SVCRYMAROV.CZ)

### Servis služeb

#### Krytý bazén v Břidličné Plavání pro veřejnost v květnu

Pondělí	14.00 - 20.00	Úterý	14.00 - 18.00
Středa	14.00 - 20.00	Čtvrtek	14.00 - 19.00
Pátek	14.00 - 20.00	Sobota	13.00 - 20.00
		Neděle	13.00 - 20.00

**Od 1. května mají děti do 3 let vstup zdarma!**

#### Informační středisko Rýmařov Otevírací doba:

pondělí - pátek:	9.00 - 12.00; 13.00 - 17.00
sobota:	9.00 - 12.00; 13.00 - 16.00
neděle:	13.00 - 16.00



#### Diakonie ČCE, středisko v Rýmařově, zve seniory k návštěvě KAVÁRNIČEK

každé liché úterý v budově střediska  
na třídě Hrdinů 48 v Rýmařově.

Začátek vždy ve 13.30.

Ukončení posezení 15.30 - 16.00.

Kdo není schopen dojít do kavárny, může využít odvoz v den setkání v 13.30 od hotelu Praděd.

Přijďte si za námi povykládat a naplánovat aktivity, které byste sami nepodnikli.

Bližší informace na čísle 554 211 294.

#### Termíny kavárniček v roce 2011:

24. 5., 7. 6., 21. 6.

*Srdčně zvou a těší se na vás  
zaměstnanci Diakonie ČCE*

CYKLOKLUB STARÁ VES A STŘEDISKO VOLNÉHO ČASU POŘADAJÍ  
ZÁVOD SILNIČNÍCH KOL

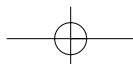
# JEDENÁCTKA

## O PUTOVNÍ POHÁR STAROSTY OBCE STARÁ VES

# 18.6.2011



[WWW.JESENICKYSNEK.COM](http://WWW.JESENICKYSNEK.COM)  
[WWW.SVCRYMAROV.CZ](http://WWW.SVCRYMAROV.CZ)





SVČ Rýmařov a MŠ Jelínkova Rýmařov

# DEN DĚTÍ

## STŘEDOVĚKÉ TURNAJE

### 4. červen 2011 zahrada MŠ Jelínkova

- Program:**
- 15:00 - O Popelce (divadelní představení ZK SVČ Rýmařov)
    - Orientální tanečnice Neila SVČ Rýmařov
    - Taneční soubor - DK Ozimek
    - Šermířský turnaj
  - 15:30 - Karolína Kamberská - Říkadla a křikadla
    - Orientální tanečnice Neila - SVČ Rýmařov
    - Soutěže pro děti
    - Šermířský turnaj
  - 17:30 - Candrbál pro děti i rodiče (hraje Alternativa)
  - 20:00 - Karolína Kamberská (koncert)

- Turnaje:**
- Hod kopím
  - Střelba z luku
  - Vrh sekyrou
  - Turnaj dřevcový

**Tovaryšské zkoušky:** malířství, zbrojířství, barvířství, šperkařství, tkaní, perníkářství, tesařství atd.

**Občerstvení:** Pizzerie Prima



V případě nepříznivého počasí se akce koná v ZUŠ Rýmařov, Divadelní ul.



## Tanečnice ze skupiny Neila se těší na Mistrovství ČR Belly Dance

**Závěr letošního školního roku věnují mladé orientální tanečnice ze souboru SVČ Rýmařov Neila soutěžím.**

Vítězstvím ve dvou postupových kolech soutěže Topgal Dance Life Tour, regionálního 9. a 10. dubna

v Ostravě a zemského 23. dubna a 1. května v Přerově, si zajistily postup na mistrovství ČR ve dvou věkových kategoriích. Mladší děvčata choreografií Arrab Habibi pod vedením Kateřiny Gregovské a juniorky s choreografií Dagmar Gajdošové Beledi.

V sobotu 30. dubna se taneční skupina Neila zúčastnila velmi kvalitní soutěže Světlo Orientu v Kopřivnici, odkud si nejmladší děvčata ve velké konkurenci přivezla bronzové medaile. Děkuji všem tanečnicím i jejich vedoucím Kateřině Gregovské a Dagmar Gajdošové za úspěšnou reprezentaci. Nemalé poděkování patří také rodičům za dopravu na soutěže a maminkám za pomoc při zdobení kostýmů.

To nejtěžší však tanečnice teprve

čeká. V sobotu 18. června už čtvrtý ročník Mistrovství ČR Belly Dance v Táboře. Děvčata ve dvou kategoriích budou soutěžit ve čtyřech disciplínách s pěti choreografiemi.

Ne všichni budeme mít možnost jet do Tábora a vidět soutěžní vystoupení na vlastní oči. Proto připravujeme na středu 15. června od 17 hodin v městském kině ukázkou všech choreografií, tak jak je uvidí odborná porota. V té nebudou chybět taková jména, jako Jindřich Hes sen. a orientální tanečnice Eglal z Prahy, Lolita z Kypru a Mila El Kral z Brna. V Táboře hodně štěstí, Neilo. Kdo jiný by ho měl mít, vždyť Neila znamená arabsky štěstí.

*Helena Tesařová,  
SVČ Rýmařov*



Nejmladší dívky - Arab Habibi

Fota: archiv Heleny Tesařové

## Městská knihovna

### Život v představách bude vždy lepší

**To alespoň soudí Jakub Ludwig, student maturitního ročníku střední školy a adept spisovatelské řehole, který v úterý 10. května své texty poprvé představil při autorském čtení v knihovně. Poslechnout si jej přišli především jeho vrstevníci.**

Dvacetiletý Jakub Ludwig se psaní věnuje už řadu let. Literární tvoření je pro něj stejně důležité jako pro jiné muzika nebo sport, je to oblast, v níž podle svého soudu může vyniknout, v níž se může realizovat. Psaní bere docela vážně. Má své literární vzory, svůj vyhraněný tvůrčí i životní postoj, svoje žánry. A taky ambice.

Jistý přelom ve svých literárních pokusech zaznamenal v roce 2008, kdy se, jak sám říká, ak-

tivně zapojil do formování mysli za využití psychedelik. Těch co by zprostředkovatelů nové inspirace a poznání užívali už prokletí básníci a dekadenti, po nich surrealisti, beatníci a mnozí další, pro které přestala být skutečnost vnímaná střízlivými smysly dostatečně podnětná. Někteří z nich, jako Baudelaire, Kerouac nebo Leary, ostatně patří vedle markýze de Sade a Friedricha Nietzscheho k oblíbeným autorům Jakuba Ludwiga. Začínající prozaik přitom neopomene poznamenat, že cestu k mnohým z jeho oblíbených tvůrců mu pomohla najít rýmařovská knihovna. Možná i proto se rozhodl uspořádat své první veřejné čtení právě v ní.



Jakub Ludwig se pokládá za libertinistu, volnomyšlenkáře, který chce „poukazovat na absurditu konvence a jistých pravidel, jež nás svazují“. V souladu s tím i hrdinové jeho próz záměrně porušují pravidla a zacházejí za vymezené hranice, aby poukázali na plytkost všeobecně přijímané morálky, nad kterou staví „volnost, vášně, chtíč, jedinečnost“.

Jakub Ludwig by se chtěl literární tvorbě věnovat profesionálně, ovšem jak zdůrazňuje, mimo hlavní proud. Zatím se zaměřuje na prózu, píše sociální studie,

kratší povídky i romány, jimiž usiluje sdělit své postoje ke světu, ke společnosti, a „k věcem, které trvají tak krátce, že by se nedalo ani říci, že by se někdy staly“. Vzhledem k autorovu mládí se dají texty pokládat nanejvýše za juvenilie, přes svou nevyzrálost však nezapřou jeho schopnost utvářet literární fikci a pracovat s jazykem. Pokud zůstane Jakub Ludwig literární múze věrný i po srážce s realitou, která ho čeká po maturitě, a nepřežene to s „aktivním formováním mysli“, možná se s jeho jménem časem setkáme na obálkách knížek. ZN



Pondělí 9:00 - 17:00  
Úterý 9:00 - 17:00  
Středa zavřeno

Čtvrtek 9:00 - 17:00  
Pátek 9:00 - 17:00  
Sobota 8:00 - 11:00



### Městské muzeum a Galerie Octopus

## Studenti si vyzkoušeli práci archeologů

**Městské muzeum Rýmařov ve spolupráci s Gymnáziem Rýmařov a SVČ Rýmařov uspořádalo ve středu 4. května akci, při které se odstraňovaly náletové dřeviny na zřícenině hradu Strálku.**

Studentům se naskytla možnost

„osahat“ si práci historiků a archeologů s reliéfem krajiny na archeologické lokalitě. Vyzkoušeli si praxi v terénu, kdy štětečky k čištění nálezů vystřídaly nástroje hrubšího kalibru, jako jsou sekery a pily. Mgr. Jiří Karel před-



Fota: archiv muzea

stavil studentům zajímavou historií hradu Strálku a uvedl je do historického vnímání krajiny, když jim vykreslil dávnou podobu hradu podle zbytků základů přímo na místě archeologické lokality. Městské muzeum Rýmařov dě-

kuje studentům za jejich pomoc a vytrvalost, Mgr. Jiřímu Karlovi za odborný komentář a pracovníkům SVČ Jakubu Valovi a Zdeňku Čermákovi za pracovní nasazení.

*Městské muzeum Rýmařov*



**MĚSTSKÉ MUZEUM RÝMAŘOV / GALERIE PRANÝŘ**  
 si Vás dovolují pozvat na vernisáž výstavy  
**Iveta A. Dučáková**  
 / Kalendář Jindřicha Štreita  
 která proběhne 14. května 2011 v 16 hod.  
 Úvodní slovo / Jindřich Štreit  
 Výstava potrvá do 30. května 2011  
 sponzor vystavených děl / ALFUN

Galerie Octopus, Městské muzeum v Rýmařově

# Jindřich Štreit



2 fotografické soubory  
**Dvojice a Otevřeno, prosím**  
 /poezie **Miloše Vavrečky/**  
**10.- 31. května 2011**  
 vernisáž: v sobotu 14. května 2011 v 16 hodin  
 za účasti autora, který výstavu uvede

 **OCTOPUS**

 **muzeum RÝMAŘOV**

27.05.11 **NOC KOSTELU**

slavnostní otevření  
**kaple v Lipkách**

19:00 - 19:30 varhanní preludia hraje Mgr. Petr Wolf  
 19:45 - 20:00 slavnostní zahájení  
 20:00 - 21:00 koncert hudebního seskupení Variace  
 21:00 - 22:00 prohlídka kaple s výkladem

 [www.muzeumrymarov.cz](http://www.muzeumrymarov.cz)

**Otevírací doba:**

**pondělí:** zavřeno  
**úterý - sobota:** 9 - 12, 13 - 17  
**neděle:** 13 - 17

## Nad stránkami městské kroniky

## Rok 1956

Z roku 1955 nám zbývá říci si ještě něco o počasí. Bylo opravdu zvláštní. Hned po Vánocích napadlo asi 50 cm sněhu a uhodily až osmnáctistupňové mrazy. Dne 17. ledna kolem sedmé hodiny ranní proletěla nad krajem větrná smršť doprovázená blesky a hřměním při mínus osmi stupních Celsia. Blesk následoval za bleskem a vichřice pustošila jeseňské lesy. Rýmařovsko nezasáhl její střed, takže škody byly menší, hlavně v údolí pod Strálkem. Sněhu stále přibývalo, na polích ho byla až metrová vrstva. Ve druhé polovině března znovu uhodily mrazy až -10 °C a sněhu bylo více a více. Duben se přihlásil mrazem -6 stupňů. Velmi těžká byla údržba a zajišťování provozu na silnicích. I přes velké úsilí silničářů se některé spoje prakticky celou zimu nedařilo udržet sjízdné, například Rýmařov - Stránské, Kněžpole - Jiříkov, ale i jiné. Teprve 26. dubna se začalo rychle oteplovat. I další měsíce byly značně chladné, v červnu někdy jen 5 °C. Zato podzim byl krásný - slunný a teplý.

Pro rok 1956 začneme stručným přehledem **rýmařovského průmyslu**.

Brokát měl šest závodů - tři v Rýmařově, dále v Horním Městě, Ryžovišti a Vítkově. Práce našich hedvábníků byla známa po celé republice i v zahraničí. Zboží se vyváželo do evropských zemí, Afriky, Asie a Jižní Ameriky. Brokát 02 vyráběl dekoraci látky pro Pražský hrad, filmové ateliéry, Národní divadlo a těžké církevní brokáty, byl dodavatelem indických rá-

džů. Zkušený tkadlec si měsíčně vydělal 1 100 až 1 200 Kčs, částečně zapracovaná tkadlena asi 600 korun. Pro svobodné bylo zajištěno ubytování na nám. Míru 31 a na Stalinově (Opavské) ulici 17, celkem asi 120 míst.

Oblastní správa Českomoravského rudného průzkumu zahájila v Rýmařově práce roku 1952. Prováděla průzkumné vrty do ložisek barevných kovů a železných rud. Sídli v budově bývalé olovárny na ulici 8. května.

Mlékárna se nacházela v domě z roku 1935 na dnešní Okružní ulici a tehdejší kapacitě výroby dle záznamů kroniky zcela vyhovovala. V létě zpracovávala maximálně 10 tisíc litrů za den, ale vybavení by bývalo umožňovalo zpracovat až 25 tisíc litrů.

Pekárna se v Rýmařově zřídila adaptací bývalé koželužny Weiss na Národní ulici. Byla vybavena tehdy nejmodernějšími stroji, a patřila tak k nejlépe vybaveným podnikům kraje. Pekla osm tun chleba a 18 tisíc rohlíčků denně. Kvalita však často neodpovídala vybavení, chléb býval nakyslý a nepropečený, což bylo způsobeno tím, že zaměstnanci se honili za výdělky na úkor kvality.

Služby veřejnosti opravdu sloužily potřebám obyvatel. Byla zde řada středisek - osobní a potahová doprava, holičství, kadeřnictví, řezání dříví, stolařství, klempířství a osm dalších. Koncem roku 1956 zaměstnávaly 170 pracovníků.

Státní statky měly své okresní ředitelství na nám. Míru 19 a nejbližší farmy byly v Jamarticích a Janovicích. Roku 1955 převzaly od MNV



*Pekařští učni ze závodní pekařské školy při výcviku brannosti, 1956*

450 hektarů zemědělské půdy, kterou beze zbytku obdělávaly. JZD obhospodařovalo 560 hektarů společné půdy, z toho 400 ha orné. Koncem roku mělo 80 pracovníků. Příklady výnosů některých plodin na hektar: pšenice 1,96 t; žito 1,76 t; ječmen 1,73 t; brambory 9,6 t. Celkem 15,5 hektaru brambor a 3,5 hektaru krmné řepy se nestačilo sklídit, čímž se snížily průměrné hektarové výnosy. Dojnic zde bylo 103 kusů s průměrnou roční produkcí 1 878 litrů, což je 5,14 litrů na den.

#### **Správa obce**

Předsedou MNV byl Vladimír Liebars, náměstkem Josef Švagera a tajemníkem Karel Koláček. Rada své úkoly plnila dobře, ale výsledky pléna byly horší. Průměrná účast na zasedáních bývala jen 56 procent. Celkové příjmy MNV dosáhly 4,034 mil. Kčs. Z toho představovaly příděly z vyšších rozpočtů 2,617 mil. Kčs, podíl na státních daních 1,371 mil. Kčs, ze psů téměř 5 800 Kčs, daň domovní 74 tisíc Kčs atd. Příklady výdajů: domovní správě 1,355 mil. Kčs; školství 210 tisíc; místní komunikace 210 tisíc; dlažba na náměstí 107 800 Kčs; služby veřejnosti 107 tisíc; osvětlení ulic 21 500 Kčs.

#### **Výstavba obce**

Největší akcí byla stavba nové STS u Jamartic, JZD začalo s budováním kravína a drůbežárny nad mlékárnou. Dne 6. července byla zahájena výstavba 18 bytových jednotek u soudu, do konce roku se mělo postavit 750 tisíc Kčs, ale skončilo se na 250 tisících. Práce pokročily velmi pomalu. Domovní správa předala do užívání 14 moderně vybave-

ných bytů získaných úpravami starších objektů. Občané dobrovolně pracovali na zvelebení náměstí a parků, stavbě požární zbrojnice, úpravě kluziště a výstavbě kuželny. Mezi neaktivnější pracovníky patřili požárníci a členové kuželkářského oddílu. V suchém létě se projevil velký nedostatek vody. Prameny dávaly jen něco přes 6 litrů za vteřinu, zatímco spotřeba by byla 12 litrů. Skupinový vodovod od Karlova se tehdy budoval, ale dokončen stále nebyl. Proto se občanům přítok vody musel denně uzavírat.

#### **Tělovýchova a sport**

Práce oddílu lehké atletiky byla velmi úspěšná. Družstvo žen bylo 4. v oblastní soutěži, dorostenky 2. v krajském přeboru. Vedoucím byl Jan Koňářik, který ze svého volna věnoval práci v oddílu velmi mnoho. Nejlepších výsledků dosahovali Vojtěch Smetana, dorostenka Marie Nenutilová a z žen Matušková a Maulerová. Oddíl kopané zvítězil v okresním přeboru a postoupil do I. B třídy. Vznikly i oddíly žactva a dorostu. Oddíl stolního tenisu bojoval v rámci kraje a skončil v 1. polovině tabulky. Kuželkáři se snažili v krajské soutěži a mimo to stavěli novou kuželnu. Mezi nejobtavnější pracovníky zde patřili Kudlák st., Jarmar, Kubelka a Brožek. Dále pracoval oddíl šachistů, ledního hokeje a turistiky. Rychlostní motocyklový závod městem vedl po trati náměstí - Brokát 01 - Národní - Bartáková a zpět na náměstí. Měřila 2 736 metrů a jela se patnáctkrát. Ve třídě do 175 cm zvítězil V. Dlouhý z Rýmařova, ve zbývajících dvou kategoriích naši jezdci tak úspěš-



*Okresní požární cvičení, 29. 7. 1956*

*Fota: archiv Městského muzea Rýmařov*

## Můj šálek čaje

## Jan Skácel: Naděje s bukovými křídly

Novému ránu rožnem svíci,  
je neznámé a nemá tváře  
jak anděl v dřevu lípy spící  
a čekající na řezbáře.

Někdy se anděl na nás hněvá,  
anděla máme každý svého,  
a naděje má z buku křídla  
a srdce z dřeva lipového.

(Skácel, Jan. *Květy z nahořklého dřeva*. 1. vyd. Praha: Mladá fronta, 2000. 212 s.)

Tak nějak těžce, klopytavě jsem si našla cestu ke svému Panu básníkovi, panu Skácelovi. Moravský syneček, trochu zarputilý, s hustým obočím, jde brněnskou Kotlářskou ulicí do redakce Rovnosti a Hosta do domu. Píše. Je často kárán. Za štiplavé slůvko, za pravdomlupnost, za příliš živý sloh. Neprohrává, ale vyhrát taky nemůže. Jde na truc do fabriky, do té neopracované Líšně. Klade si otázky, ptá se, kolik příležitostí má růže a co zbylo z anděla, v hodině mezi psem a vlkem odlévá do ztraceného

vosku verše a pak jimi šlehá jak metličkami smuténku.

Janek, tak mu říkali, nachází přátelství u Oldřicha Mikuláška, u Františka Halase, Milana Kundery, Jaroslava Seiferta. Dokonce tvrdí, že jim „krásně závidí“.

Poezie je pro něho hledáním srdce. Svého a tím i u ostatních. A nejkrásnější básně jsou ty, které ještě nebyly napsány. S úctou a ostychem se sklání před lidovou poezií, nejpokorněji před moravskou. Miluje sou-

bor Hradišťan a je to láska oboustranná.

Ve Skácelových verších přesně víme, kde a kdy právě jsme. Určitá jeho slova jsou symbolická, jako *růže, sůl, jablko, most, housle, pták* a taky *ticho*. U něho nezůstává v mezích přírodnosti, ale dostává se i do sféry lidské: „*Lidé se berou pro ticho, které je slyšet jenom ve dvou...*“

Milý pane Skácele, to je dobře, že jste byl. Díky vám vím, „*jak rozeznáme otakárka od modré chrpy v obilí. Motýl je kvítí, které létá, když nelétají motýli*“. *Květa Sicová*

## Jazzclub

## Někdo to rád v rytmu jazzu

Kdysi se na tuhle muziku chodilo tančit běžně. Pak ji vystřídal rock'n'roll, bigbeat, disco a nakonec techno a hip-hop. Kouzlo jazzových večírků z doby bezstarostných 20. i krizí poznamenaných 30. let ale úplně nezmizelo; jazz ve všech svých podobách, hotjazzově rozpustilý, bluesově rozhoupaný i swingově zběsilý, ožívá díky dixielandům, jakým je Teens Jazzband z Velkých Losin. Na svůj úplně první taneční večírek je pozval Jazzclub SVČ Rýmařov v sobotu 7. května, a třebaže účast tanečnicků nebyla zrovna omračující, jízda to byla vybroušeně styllová.

Dixielandová kapela Teens Jazzband hraje a vystupuje už sedm let v takřka nezměněném složení. Základ tvoří čtveřice mladých muzikantů, z nichž nejmladšímu

je 18 a nejstaršímu 24 let. V době založení kapely jim tedy bylo mezi 11 a 17 (!) lety. Náctiletostí se ostatně titulovali a svůj název si stále ponechávají, ačkoliv většina z puberty už odrostla. Představují tak generační mezistupeň mezi Junior Jazzbandem a Old Time Jazzbandem (1957-2007), s jejichž členy úzce spolupracují a vytvářejí záviděníhodné hudební zázemí Velkých Losin.

Stálé koncertní působiště má však Teens Jazzband v šumperském divadle, kde pořádá pravidelné pocity hudebním legendám Hrádek pro krále (nejbližší pocta Lousi Armstrongovi je naplánována na 24. června). Kromě toho vystupuje v klubech a na jazzových festivalech po celé České republice a v posledních letech také v zahraničí. Za svůj největší úspěch

považují členové Teens Jazzbandu dvojí koncertování na americké ambasádě v Praze při příležitosti Dne nezávislosti a také pozvání na mezinárodní jazzový a bluesový festival do Birminghamu v roce 2010. Do Velké Británie se kapela chystá i letos na přelomu června a července, během června ji navíc čeká účinkování na festivalu ve francouzském Belfortu a dva koncerty v Německu.

Mladou, ale už poměrně zkušenou a renomovanou kapelu tvoří klavíristka, vokalistka, aranžérka a kapelnice Iva Chomiszaková, trumpetista Michael Chomiszak, banjista a kytarista Jindřich Lavička a bubeník Vítězslav Rulíšek, které doplňuje dvojice členů Old Time Jazzbandu, klarinetista Jiří Sedláček a trombonis-

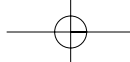
ta Zdeněk Bojko. Toho při vystoupení v Rýmařově nahradil kornetista a houslista Ladislav Kokeš, frontman hotjazzové kapely Ladislav Kokesch & His Hottentots Gang z Frenštátu pod Radhoštěm.

Repertoár vybírá Teens Jazzband z nekonečného množství dobových standardů od velkých hvězd žánru i osobností méně známých, ale neméně inspirativních. Playlist kapely obsahuje úctyhodných 150 skladeb a najdeme na něm díla Artieho Shawa, George Gershwin, Dukea Ellingtona, Louise Armstronga, Billie Holliday nebo trojice Ježek - Voskovec - Werich. S tak širokým repertoárem si kapela může dovolit pořadat pravidelné koncertní a taneční večery a přitom se nikdy neomrzí. Teens Jazzband vydal už čtyři alba, *At The Jazzband Ball* (2003), *Black And Blue* (2004), *Paper Moon* (2005) a *Svítá* (2007), dvě jsou takřka vyprodána.

Kapela Teens Jazzband dosahuje přes mládí svých členů vysokých hudebních kvalit, což předvedla i v rýmařovském Jazzclubu. Taneční večírek s názvem *Hot Dance 1930's* měl úžasnou atmosféru, kterou podpořilo i dobové oblečení členů bandu a samotných tanečnicků. Ti se nenechali muzikanty dlouho pobízet a brzy rozproudili na parketu skutečný „hot dance“, jako vystřižený z filmu *Někdo to rád horké*. *ZN*







## Úsměvně

### Ty můj malý chameleónku

Stačí chvilka v přítomnosti jiného člověka a úplně bezděky ho začneme napodobovat. Možná jste si toho všimli také. Sedíte s kamarádem či známou u stolu a váš protějšek si sáhne na ucho, urovná si pramének vlasů, smete smítko z rukávu nebo uchopí sklenku. Co uděláte vy? Taky si sáhnete na hlavu, uchopíte sklenku. On se usměje, vy



se usmějete. On použije určitou intonaci, vy také. Uvolněně se opře, vy rovněž. Lidově by se řeklo, že se opičíte, odborně se tomuto chování říká zrcadlový nebo také chameleónský efekt.

Když spolu dva lidé žijí, začnou se postupně jeden druhému podobat. Znam takové dvojice, šedivé holoubky, kteří spolu dokázali stárnout a už mají skoro stejné názory, chutě, zájmy. Líbí se jim stejné pořady v televizi, hudba, knížky, oba rozčilují stejné věci, s chutí se pohádají s neposlušným členem rodiny, podobně se oblékají, denní režim je velmi podobný. Není to na závadu, jsou si ještě bližší.

Netrapme se, aspoň nebude výčitek, totožné bytosti se z nich nestanou. Člověčenský život je příliš krátký, než abychom se hádali, ne? Ten náš kluk je nemožný. - No, úplně nemožný. - Česnek nemusím. - Já ho taky nemusím. - Ten film se mi nelíbil. - Mě se ani trochu nelíbil. - Politika je špína. - Vždycky byla a bude. - Můj šéf je strašnej. - Já ti to říkám dávno.

Jak je tomu opravdu s naším šilhavým mazlíčkem - chameleónem? Umí měnit zbarvení během vteřiny podle okolností, proto se stal symbolem až nezdravé přizpůsobivosti. Nezáleží pouze na náladě a prostředí, ale také na teplotě, osvětlení, denní době a ročním období. Jakkoli to ale nejde, každý

druh má svou omezenou paletu.

Chameleón má několik zvláštností, které u ostatních zvířat nenajdete. Oko má velice vyvinuté, může jím otáčet o 90 až 180 stupňů, a to každým samostatně, takže to vypadá, jako když šilhá. Obrazy se mu neslučují v jeden, ale mozek je vyhodnocuje každý zvlášť. Teprve když chce na oběť vystřelit jazykem, zamíří oběma očima. Potravu prý vidí na vzdálenost tisíc metrů. Nechce se mi tomu věřit, ale přírodovědné materiály to uvádějí. Jazyk často přesahuje délku těla samotného chameleóna, stejně jako jeho ocas. Prsty mají srostlé v jakési kleštičky. Na jídelníčku vede hmyz, slupne však i pampelišku a kousky ovoce.

Namlouvání začíná zastrašováním, potom koulením očima a co možná nejhezčím vybarvením. Pokud se paní chameleónová nezbarví tmavě, dává najevo nezáměr. Sameček se nafoukne a taky co nejvíce ztmavne. Když spí, je roztomilý a světlounce zelený. Na slunci bývá hnědý. Asi jako my.

V přírodě nepřestáváme žasnout nad rafinovaností tvorů, díky níž zůstávají skryti zrakům predátorů. Důmyslné mimikry nejsou vlastní jen zvířatům, ale bohužel i našim politikům. Ty z přírodní říše si nevolíme, zatímco ty politické ano. Do země krále Miroslava máme daleko. *Si*

## Organizace a spolky

### Ederové v čajovně

Ve čtvrtek 12. května se v Muzikantské čajovně konala další z cyklu historických přednášek Mgr. Jiřího Karla pod záštitou občanského sdružení Historií k současnosti zámku Janovice. Týkala se nejstarší historie zámku, a její posluchači se tak vypravili až do první poloviny 16. století, aby se seznámili s dějinami rodu, který v dějinách zámku náhle zazářil a stejně rychle zase zmizel - Ederů z Banské Štiavnice.

Tehdy ještě na místě dnešního janovického zámku stála jen malá tvrz, kterou někdy po roce 1520 nechal postavit moravský šlechtic Petr ze Žerotína. Patřil do dlouhé řady zástavníků, šlechticů obdrževších dané panství takzvaně na životy, tedy na generace - většinou jednu až tři. Po tuto dobu měli právo panství spravovat a žít z něj, pokud jen platili náležitá procenta ze zisku. Rabštejnské panství slynilo cennými kovy, najmě stříbrem a železem, a tak o něj býval docela zájem. Posledními jeho zástavníky se stali právě Ederové.

Tento rod pocházel, jak přídomek napovídá, z Banské Štiavnice (Šťavnice), tehdy v Horních Uhrách, kde podnikal v hornictví. První jeho příslušník, Šimon Eder ze Šťavnice, se do zdejšího kraje vypravil,

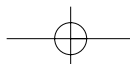
když se doslechl o zlatých a stříbrných dolech na severní Moravě. Pomluvil předchozího správce dolů a vymohl si u císaře přidělení rabštejnského panství. Získal je „na dva životy“, pro sebe a syna. Těžbu stříbra se mu skutečně podařilo zvýšit, ale nezůstal jen u ní, stříbrnosné žíly totiž bývají nestabilní, což znamená ekonomické riziko. Rozhodl se tedy dnešním jazykem říkeno diverzifikovat portfolio a začal těžit železnou rudu, která se u nás nacházela v hojně zásobě, třebaže průměrných kvalit. Patřil mu i důl svatého Antonína pod Horním Městem, kde se těžilo až do 70. let 20. století.

Po Šimonově smrti roku 1556 přešlo rabštejnské panství na jeho syna Jana Víta. Ten se je pokoušel získat do dědičného držení, dokonce si u města začal stavět honosné sídlo. Kdyby jej byl dostavěl a dům se dochoval, měli bychom v místech bývalé kravárny na Bartákově ulici pěknější památku. Šimon Eder je významný i tím, že vydal hornický řád pro těžbu železných rud, a to první na našem území. Bylo jej třeba, horníků na Rabštejnsku přibývalo a s nimi přicházela i zločinnost. Zákon pamatoval i na přestupky, jako jsou rvačky, vulgarita či po-

mluvy. Dochoval se například rozsudek, který pomlouvači přikazuje stát po deset dní před kostelem a všem hlásit, že to, co tvrdil, si vymyslel.

Mladším bratrem Jana Víta Vavřincem se historie Ederů na budoucím janovickém zboží uzavírá. Jeho bratrovi se panství natrvalo získat nepodařilo, a tak když 21. května 1572 zemřel, zástava vypršela. Vavřinec proto odkoupil sousední Sovinecko, na jehož hrad roku 1578 natrvalo přesídlil a přebudoval jej. I na novém působišti se rodu hospodářsky dařilo, daně a roboty například Vavřinec vyměnil daleko níže než později mnohem známější Jan Kobylka z Kobylí. Právě za tohoto slezského šlechtice se provdala jediná Vavřincova dcera Anna a Kobylka sňatkem velmi zbohatl, což mu později umožnilo angažovat se ve stavovském povstání. S Annou měli pět dětí, ale všechny v útlém věku zemřely. Brzy, roku 1607, je následovala i samotná Anna, a rod Ederů tak na Rýmařovsku definitivně zanikl.

Tak skončila další výprava do historie v příjmeném prostředí čajovny. Další beseda se plánuje na konec června, přesný termín bude upřesněn. *JaPo*



## Diakonie poděkovala matkám

Jako každý rok, i letos přinesla rýmařovská pobočka Diakonie ČCE našim seniorkám malý dárek k svátku matek. Ty se, ať spolu se svými druhy či bez nich, sešly v pondělí 9. května o 16. hodině v sále SVČ na Divadelní ulici a zhlédly dětské hudební vystoupení.

Na úvod je přivítala ředitelka Diakonie Marcela Staňková, seznámila je s historií Dne matek a poděkovala jim za obětavost a nasazení, jež v průběhu svého života prokázaly. Následovalo pásmo básniček a písní dětí z mateřské školy na 1. máje zakončené

skupinovým tancem ve westernových kostýmech, po jehož skončení malí kovbojové a kovbojky rozdali přítomným dárečky.

I starosta města Petr Klouda spolu s děkanem Františkem Zehnaelem ocenili světskou i duchovní roli matek a babiček v životě města i celé společnosti. Závěrečná vystoupení patřila ZUŠ Rýmařov. Žáci hudebního oboru si pod vedením Evy Hradilové připravili „malou hudební kytíčku“ s klavírem a akordeonem, obor literárně-dramatický přinesl scénku Dietní program. Následovala volná zábava.

JaPo



## Vítání mláďat

Vítání mláďat je tradiční akce, kterou pořádá Občanské sdružení Stránské již pátým rokem. V Nedělní škole řemesel manželů

Křenkových, kteří sdružení vedou, se vyučuje spousta tradičních dovedností, především zpracování vlny. Součástí zdejší výukové

farmy je i chov ovcí plemene valašky. Stádečko je malé, ale to nebrání tomu, aby se každý přírůstek náležitě přivítal.

V sobotu 14. května bylo za pomoci sudiček přivítáno do života osm malých valašských rošťáků (tedy jehňat) a jedno kůzle. Sudičky každému z nich nadělily něco do vínku a kmotrové rozdělily jména. Ta mláďatům vybíraly děti a takhle to dopadlo: Preck, Elvis, Lenoch, Denny, Vendula, Andrea, Pupík, Bonifác, Ogar. Jako každý rok jsou ve Stránském sudičky hodné, a tak nadělovaly jen to dobré. Vždyť kdo by mohl přát něco jiného při pohledu na pasoucí se ovečky a krásnou přírodu kolem. Vše doplňovali tři koně a kráva jménem Apolena Křeso-

mysla, poklidně si přežvykující. Huba jí div nevytléla z pantů, když zadumaně pozorovala tu slávu.

Pro návštěvníky bylo přichystáno odpoledne plné zábavy a soutěží. Především dítko si soutěžení a sladkých odměn užila. Z jednoduchého přetahování lanem se stal boj jako o život, a kdo zrovna netáhl, alespoň hlasitě povzbuzoval. Soutěžilo se v leccem. Dokonce zde bylo povoleno i střelení z praku. Kdo chtěl, maloval ovečky na kus břídlíce. Domů si hrdě odnášel svůj výtvar a spoustu příjemných zážitků.

Vítání mláďat snad připomnělo význam zachování plemene valašek. To je vlastně hlavní důvod pořádání takových akcí.

Občanské sdružení Stránské



Foto: OS Stránské

## SK Torpédo, o. s., pořádá sportovní příměstský tábor



Fota: archiv SK Torpédo

**Kdy:** 22. - 26. srpna  
**Věk:** 9 - 13 let

**Program:** základy míčových her - volejbal, basketbal, fotbal, netradiční sporty, florbal, baseball, základy atletiky, soutěže, výlet do přírody...

Tábor je zaměřený na rozvoj pohybových dovedností a sportovního ducha pod vedením Josefa Laštůvky (juniorový a dorostenecký mistr Moravy a Slezska v desetiboji) a dalších.

Info a přihlášky do 1. června u Mgr. Lenky Laštůvkové, tel. 606 174 138. Bližší informace na [www.sktorpedo.cz](http://www.sktorpedo.cz).

## SK Torpédo, o. s., pořádá taneční příměstský tábor

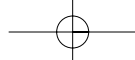


**Kdy:** 22. - 26. srpna  
**Věk:** 9 - 15 let

**Program:** základy různých tanečních stylů a technik, orientální tanec, bollywood, africký tanec, zumba, jazz dance, soutěže, hry, výlet do přírody...

Tábor je zaměřený na rozvoj tanečních dovedností pro mírně a středně pokročilé pod vedením Lucie Laštůvkové (1. vicemiss a Miss Sympatie na Miss Orient 2009) a dalších lektorek.

Info a přihlášky do 1. června u Mgr. Lenky Laštůvkové, tel. 606 174 138. Bližší informace na [www.sktorpedo.cz](http://www.sktorpedo.cz).



Rýmařovská ČSSD Vás zve na tradiční

# DĚTSKÝ DEN

v sobotu 4. června od 9 hodin na hřišti na Jesenické ulici v Rýmařově.

Připraveny jsou soutěže o ceny, jízda na koních a další atrakce.

Občerstvení je zajištěno.



## Osadní výbory informují

Srdečně vás zveme na každoroční akci

### Kácení máje na hřišti v Ondřejově 28. května

**Májku srazíme k zemi přesně v 16 hodin,  
tak buďte připravení!**

To si nesmíte nechat ujít!

*Občerstvení zajištěno, pivečko rovněž  
a to, co budete chtít navíc, zajistíme taky!*

*Připravena bude i bohatá tombola*

**Hrát nám bude DJ Fojtik**

**Těšíme se na vás!**

## Z okolních obcí a měst

### Zpravodajství ze sletu čarodějnic ve Staré Vsi

V sobotu 30. dubna nebylo ve Staré Vsi bezpečno. Od rána se kolem penzionu Albert houfovala podivná individua, jedubáby, divomuzové, vědmy a kouzelnice, bylinkářky a zákešní čarodějové. Pronikavě hvízdaly píšťalky, hrkaly řehtačky a svištěla létající košťata.

Po obědě vyrazil pestrobarevný průvod vesnicí k prostranství u rybníka, kde již byla nachystána vysoká vatra pro starodávný rituál filipojakubské noci. Jedubáby zamávaly suknicemi, hodily úsměv, natřepaly vlasy a obětaví hoši ze sboru dobrovolných hasičů jim ochotně rozdělali

li oheň. Po bujarých tanečcích a letech na koštěti přišla na řadu výroba kouzelného lektvaru mládí, krásy a síly. Ježibaby a jejich pomocnice hledaly léčivé bylinky, vonné přísady a další magické ingredience. Přestože přidávaly žabí sliz, myší ocásky, oko z umrlce nebo netopýří uši a jiné nevábne náležitosti, zájemců o mládí, krásu a sílu byla dlouhá řada. Některé starší sestry si šly i dvakrát. Po opékání špekáčků, soutěži krásy a vyhlášení nejděsivějšího šklebu odletěla celá družina ježibab na fotbalové hřiště povzbudit svůj tým.

*Eva Staňková, ZŠ a MŠ Stará Ves*



Foto: ZŠ a MŠ Stará Ves

### První máj na střelnici v Břidličné

Už potřinácté uspořádal Střelecký klub z Břidličné v areálu střelnice Klubu biatlonu nad Nerudovou ulicí volejbalový turnaj pod vztýčenou májkou. Možná si někdo řekne, proč střelci fušují do volejbalu a nedrží se svého střeleckého kopyta. Sportovní střelba je náramně krásný a náročný sport, jenže na první májový den se přece jen hodí něco družnějšího a veselějšího, co by mohlo přitáhnout další diváky. První máj a jeho symbolika navíc přímo svádí k polibku pod krásně rozkvetlými třešněmi na naší střelnici, a že jich (těch polibků) bylo!

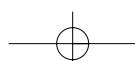
Do turnaje se letos zapojila čtyři družstva, poskládaná z volejbalistů aktivních, ale i rekreačních, kteří si do sytosti užili hry za poněkud chladnějšího, ale chvílemi i slunečného počasí. Všichni se navzájem povzbuzovali a přišlo i pár místních diváků. Ačkoliv většina spoluobčanů zvolila jiný sváteční program, bylo na střelnici veselo.

Ke spokojenosti a správné májové náladě přispěla svým dílem děvčata v bufetu, kde se podávalo výborné grilované maso, párky v rohlíku a různé sladkosti. Nechybělo ani pivo a jiné lahodné nápoje, pro zájemce se také opékaly makrely, a že se letos obzvlášť vydařily, potvrdí každý, kdo ochutnal. Soutěžící družstva byla na závěr po zásluze oceněna, když získala sadu turistických a cykloturistických map a průvodců a navrch něco na zub.

Rádi jsme mezi sebou přivítali jednoho ze zakládajících volejbalistů v Břidličné, bývalého poštmitra Jana Ondráka. Aktivním hráčem byl letos i místostarosta města Břidličné Ing. Jan Opatrný.

SSK Břidličná děkuje všem svým členům a ostatním obětavým pomocníkům za přípravu a provedení pěkné prvomájové akce. Těšíme se opět za rok na 14. ročník májového volejbalu.

*Miroslav Volek*





## Netradiční výuka na Lesní správě Janovice

V pátek 29. dubna se žáci 6. tříd ZŠ Břidličná v rámci výuky pří-



Foto: ZŠ Břidličná

rodopisu zúčastnili programu Lesní pedagogika, pořádaného

Lesní správou Janovice. Jednalo se o program, kterým provázeli zaměstnanci LS Janovice Jarmila Honsárková a Lukáš Vala.

Žáci se ve čtyřhodinovém programu seznámili s historií jano-vického zámku. Dozvěděli se, k čemu sloužily jednotlivé budovy, a prohlédli si zámecký park. Pak si krátce zopakovali, procvičili a obohatili své znalosti o lesních stromech, zvířatech a rostlinách. Dozvěděli se rovněž spoustu zajímavých informací z lesního hospodářství.

Po krátké pauze se žáci s lektory vydali na výpravu do lesa. Cestou si zahráli různé hry a rozšířili si své poznatky o jedno-

vých přírodninách. U studánky jménem Richterwald s pitnou vodou se občerstvili a po krátkém odpočinku se vydali na cestu zpět. Celá lesní výprava byla asi 8 km dlouhá.

Někteří žáci nelenili a pustili se do sbírání odpadků, za což dostali odměnu - sadu na spravování jízdních kol. Všichni žáci si kromě parádně stráveného odpoledne odnesli létající talíř od Lesů ČR. Že už toho bylo na jeden den dost? Ne, ti kteří ještě nebyli dostatečně unavení, si mohli protáhnout tělo na místních prolézačkách a houpačce-kého areálu.

Květa Děrdová, ZŠ Břidličná

## Probouzení broučků a jarní Miniflóra

I letos Studentský klub Břidličná uspořádal pro všechny milovní-

ky přírody tradiční Probouzení broučků a jarní Miniflóra.



Foto: ZŠ Břidličná

Zábavné odpoledne se konalo 4. května. Malí i velcí si mohli vyzkoušet své znalosti o přírodě, vyrobit si dřevěného broučka, ale také procvičit svou šikovnost při házení na terč, skákání v pytli či na dráze zručnosti. Pro účastníky byly připraveny lanové překážky. Zlatým hřebem byla možnost projížďky na koních. Koníci Jiskra a Zefír k nám přijeli se svými ošetřovateli z JK Jestřábí, které má své sídlo ve Václavově u Oskavy.

Již druhým rokem si mohli návštěvníci nakoupit i okrasné kytičky, které pro ně vlastnoručně vypěstovali členové přírodověd-

ného kroužku. Konkrétně šlo o aksamitníky, které jsou známé spíše pod názvem afrikánky, a ostálky. Prostředky z takto získaných příspěvků, jejichž celková výše dosáhla téměř 900 Kč, budou využity na vybavení a provoz našeho zookoutku.

Přestože počasí nebylo úplně perfektní, sešlo se 97 soutěžících, pro něž byly opět připraveny drobné ceny. Nechybělo ani množství dospělých, kteří se zájmem celé akci nejen přihlíželi, ale ti odvážnější se některých disciplín také sami zúčastnili.

Květa Děrdová,  
ZŠ Břidličná

## Vítání ptačího zpěvu

V pátek 13. května se žáci 6. tříd a členové přírodovědného kroužku ze ZŠ Břidličná poprvé zúčastnili celorepublikové akce Vítání ptačího zpěvu, pořádané Českou společností ornitologickou, Správou CHKO Jeseníky a DDM Vila Doris Šumperk. Vítání se uskutečnilo v Novém Malíně.

Žáci se během tříhodinového pobytu v přírodě dozvěděli spoustu nových informací z ptačí říše. Například to, jak se jednotlivé odchycené druhy určují, čím se od sebe liší například samec a samice pěnice černohlavé, a hlavně na vlastní oči viděli, jak se ptáci odchytávají, kroužkují a jak s nimi odborně manipulovat. Při obchůzce, při které kontrolovali stav sítí, objevili mlynaříka dlouhoocasého, sýkoru koňadru, ale také strnada obecného. Při kroužkování si připomněli, že strnad byl letos vyhlášen Ptákem roku.

Dále si poslechli hlasy ptáků a rozhlédli se po okolí speciálním dalekohledem, který ornitologové používají při pozorování tahu či hnízdění ptactva. Celým dopolednem provázeli ornitolog Petr Šaj, který členům našeho přírodovědného kroužku věnoval krásné samolepky a pexeso s ptačími druhy, které jsou typické pro CHKO Jeseníky.

Celá akce, především náklady na dopravu, byla opět finančně podpořena Studentským klubem Břidličná.

Květa Děrdová, ZŠ Břidličná

## Přijďte k nám - do Horního Města

Obec Horní Město přivítá v sobotu 28. května ve sportovním areálu 150 účastníků Okresní soutěže hasičů společně s hosty polského Szcedrzyku. Při této příležitosti proběhne rovněž slavnostní otevření nově zrekonstruované hasičské zbrojnice s kulturním programem. Přijďte k nám - těšíme se na vás.

### Program:

**8.00 - 15.00 - okresní soutěž hasičů**

**15.00 - hraje dechová hudba z Bruntálu**

**15.30 - průvod obcí k hasičské zbrojnici**

**15.45 - slavnostní otevření hasičské zbrojnice, připítek, prohlídka**

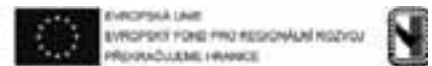
**16.15 - návrat do sportovního areálu**

**16.30 - soutěž o Pohár starostky**

**17.00 - kácení májky**

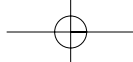
**17.00 - diskotéka Pavla Šíra ve sportovním areálu**

### Přátelství bez hranic



Tento projekt je spolufinancován z prostředků Evropského fondu pro regionální rozvoj (ERDF) Překračujeme hranice.

Eva Machová, starostka obce



## Manželé Leskovcovi z Horního Města oslavili zlatou svatbu

Svůj manželský slib po 50 letech potvrdili manželé Božena a Václav Leskovcovi na Obecním úřadě v Horním Městě v sobotu 2. dubna. Zajímalo nás, jaký byl jejich manželský život, a proto jsem je navštívila a trochu vyzpovídala.

### Odkud pocházíte?

Božena Leskovcová: Já jsem ze Slovenska od Prešova, z malého vesničky Haniska.

Václav Leskovec: Já pocházím taky ze Slovenska - Tekovské Lužianky, kde jsem se narodil.

V roce 1941 jsme se s rodiči přestěhovali do Česka.

### Kdy a jak jste se poznali?

Bylo to v květnu v roce 1959, potkali jsme se na letní zahradě v Prešově, kam se chodilo tancovat.

### Kdy a kde jste se vzali?

3. dubna 1961 v Solivarech, okres Prešov.

### Co vás přivedlo do Horního Města?

Václav Leskovec: V roce 1959 jsem pracoval jako učitel v Rázové. Do Horního Města

jsem byl přeložen, protože zde potřebovali ředitele do školy. Nastoupil jsem zde v roce 1974. Učitelskému poslání jsem se věnoval až do důchodu.

Božena Leskovcová: Já jsem se za manželem přestěhovala s dětmi, synem Jaroslavem, narozeným v roce 1964, a dcerou Jitkou, narozenou v roce 1967, po dvou měsících. Celý život jsem pracovala jako švadlena.

### Jaké máte zájmy?

Zahrádka, turistika, cestování.

### Dnes většina mladých lidí neužívá manželství, myslíte, že je to dobře? A co je potřeba k tomu, aby manželství dlouho vydrželo?

Božena Leskovcová: Je zapotřebí hlavně tolerance, ohleduplnosti, pochopení. Taky jsme se pohádali, ale to k manželství patří. Moje maminka říkávala: Není kostelíčka bez kázáníčka.

Václav Leskovec: Je špatné, že se mladí lidé neberou, nedovedou překonávat překážky a je pro ně snazší se rozejít.

### Jaký máte názor na dnešní mladé lidi? A jaké bylo vaše mládí?

Božena Leskovcová: Děti jako

děti jsou vždycky stejné. Je to vinnou společností, jak se mladí chovají. Společnost je taková konzumní. Dříve jsme chodili na brigády, byly různé spolky a mezi lidmi byla trošku taková soutěživost. Bylo veselo, lidi se více setkávali ve spolcích, svaz žen, Červený kříž. Někdy je to i vina rodičů, že se málo zajímají o své děti.

Václav Leskovec: Dříve se lidé uměli lépe bavit, dneska je závist, všechno by mladí chtěli hned. Berou drogy a pijí více alkohol. Já když jsem šel na zábavu, dostal jsem deset korun, pět jsem měl na vstupné a dalších pět na útratu, tančili a bavili jsme se až do rána i bez alkoholu. Ze zábavy jsme doprovázeli holky domů. A bylo veselo.

Božena Leskovcová: Setkávali jsme se s přáteli, povídali jsme si, chodili jsme na dračky a chlapi nám četli z knížek, kulturně nás vzdělávali, byla to hezká doba. Zazili jsme spoustu legrace. S našimi přáteli se setkáváme dodnes.

### Děkuji za rozhovor.

Miroslava Vágenerová



Foto: archiv OÚ Horní Město

## Z historie okolních obcí

### Švédský most s tajemnou obětí

Pravý záhadolog se dokáže pít po tajemnu ve všech podobách: ve starých domech, skalách i lesích. Někdy je podnětem stará pověst, o níž se nakonec ukáže, že je spíše povídačkou. Jindy nejde ani tak o pověst jako o překroucenou, nedejbož dokonce „literárně“ zpracovanou skutečnou událost. Na druhé straně se někdy „zadáří“ a z torzovitě zaznamenané zkazky se vyklubou polotajemno s doloženými realitami - jen tu koncovku se nedají dotáhnout. Bývá to spíše ku prospěchu věci, jaký půvab má vyřešené tajemno? Má: třeba jako doklad pro inventuru obecních komunikací. A to může být i náš případ, podaný v následujících řádcích.

Lomnice je velmi protáhlá ves ležící okolo potoka, spíše z nouze nazývaného Lomnický, byl se ve starých mapách honosí názvem Dorf. Fluss, tedy „vesnická říčka“, což je, pokud se vodnatnosti týče, název výstižný. Logicky vzato, kde je říčka, tam musí být mosty, mostky a lávky. Ze starých spisů známe i jména mostů, jako Uhelný, Celní, Mlýnský nebo Bělídlový - a také Švédský a Poštovní. Všechna ta pojmenování jsou jasná, jedině Švédský most se vymyká. Po kratičké úvaze je i zde jasno. Jméno je asi odvozeno od švédské posádky, usídlené v obci za třicetileté války. Švédové přišli do Lomnice v roce 1642 po obsazení Bruntálu, k vlastnímu usazení a vytvoření jakési stálé základny došlo v roce 1643

a Švédové zde žili s přestávkami až do dubna 1650. Měli tu lázeň, opravnu oděvů a obuvi, podkovářské dílny i ošetrovnu. Polní děla se opravovala ve stavení, které adaptovali Dánové již v letech 1626-27. Dá se soudit, že byly umístěny i dvě dělostřelecké baterie, jedna z nich s tzv. koženými děly; další dělostřelecká postavení byla na západním svahu hory Slunečné a je jisté, že muselo existovat spojení se základnou a dílnami v Lomnici. Dělo se tak po staré cestě vedoucí mezi dnešními domy č. 81 a 80, kde cesta překonávala potok a poměrně strmě stoupala vzhůru k domu č. 84, kde byla stálá přípráž pro zdolávání stoupání.

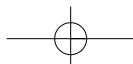
O potřebě mostu v těchto místech nemohou být pochyby - ty vyjádřil až nedávno jistý místní funkcionář, našťásti už bývalý. Tedy zde byl odjakživa most zvaný Švédský, i když se po něm po staletí jezdívало do mlýna, dnes už beze stop zmizelého. A právě v době, kdy ještě mlýn mlel, začaly z klenutí oblouku opadávat kameny a obec se rozhodla most z gruntu opravit. Psal se rok 1879.

Místní dělníci rozebírali kameny pobřežních opěr a kdosi dal k dobru starou pověst, že Švédové, jako správní pohané (byli protestanti), dávali dle staré pohanské pověry do základů mostu mrtvolu dítěte, přesněji hochu nebo odrostlejší pachole. Že ho třeba najdou a co pak s ním?

Možná ani moc hledat nemuseli, když tu se při rozebírání levé poproudní strany mezi kameny objevily kosti. S kostmi také lebka, ale jen vzdáleně připomínající lidské ostatky. Vypadala spíš jako lidská zrůda, deformovaná, psa nebo jiné menší zvíře nepřipomínala.

V obci byly tehdy tři „kapacity“ schopné posouzení nálezu: farář J. Schneiderka, starosta J. Bilek a nadučitel J. Zöller. Učitel i farář věřili nesmyslu o pohanském původu, racionální starosta nechal sebrat kosti a přidat je do nůše babě, která nosila týdně na trh do Rýmařova kozí tvarůžky, ať se tam zeptá třeba v lékárně, z čeho že ta hromádka kostí může pocházet. Bába byla manželkou obecního posla, toho času „neduhem stíženého“, ale přesto dostala za tento výkon tringelt 6 krejcarů (tak 2 piva), ale musela přesně referovat výsledek „expertizy“ v lékárně. Ta zněla: rozhodně to nejsou pozůstatky kostry lidské, ale ani typicky zvířecí - tak půl napůl. Moudří posuzovatelé z toho usoudili na rafinovanost Švédů, kteří to polozvíře-poločlověka do fundamentu mostního dali, a začali řešit dilema, co s těmi pozůstatky. Co když toho člověčího bylo víc nežli toho zvířecího? Kam kosti pochovat? Hřbitovní půda posvátná jest, ale když úřady nařizují dokonce na hřbitov pochovávat sebevrahy (to jsme to dopracovali s tím pokrokem!), tak abychom nebyli popotahováni.

Zmíněná trojka posuzovatelů se roztržila



v názorech. Farář odmítal hřbitov, starosta hřbitov chtěl a nadučitel - germánský fantast - snil o nějaké malé pyramidě na některém kopci. Protože větší zpravidla bere, převážil starosta a kosti byly „uctivé“ zahrabány v bráně hřbitova. Nadučitel s tím nakonec souhlasil a farář už v té době neměl nad hřbitovem rozhodovací práva. Ale „sichr je sichr“ - bylo vlastně vyhověno všem...

V té době byla už oprava mostu dokončena a vydrželo to až do roku 1936, kdy byla vozovka snesena a nahrazena betonovou deskou. V té době byl zde už minimální provoz, mlýn vedle už nemlel, švédská děla i s příprěží byla v nenávratnu, a tak se mostu začalo s trochou ironie říkat „svatební“. Souviselo to s tím, že po mostě byly vzhůru k domu č. 84 voděny

krávy k obecním býkům a ještě ve větším počtu kozy ke „svatbě“ k obecním, pardon, v té době už soukromým kozlům Rigimu a Schanimu.

Kozlí tradice zde vytrvala až do let sedmdesátých, kdy zde pro dědinu kdysi tak nezbytné služby provozoval kozel pana Čecha. V těch letech se most opět porouchal a byl prozatím nahrazen lávkou, a když i ta vzala nedávno při povodni za své, tehdejší vedení obce se distancovalo od potřeb lidí, jelikož „MY to nakonec nepotřebujeme“. Tak se zatím balancuje po improvizované fošně přes kameny.

Každý příběh má mít vyvrcholení. Z Lomnice pocházel vzdělaný dr. Johann Gans, ředitel univerzitní knihovny ve Vídni. Velmi se o historii rodné obce zajímal, leckterý zapeklitý

problém pomáhal vyřešit a došlo i na záhadnou kostru ze základů mostu. Podle nejen jeho názoru šlo s velkou pravděpodobností o kostru opice nebo lidoopa, kterého si do Lomnice přivezli jako maskota pluku vojáci rytmistra K. W. Tuppinginsena, označovaní běžně za Švédy, ačkoli ve skutečnosti šlo o Skoty, navíc katolického vyznání, bojující jako žoldnéři ve službách protestantských Švédů. Nakonec proč ne. Žoldák bojuje především za žold, a když na to přijde, tak i za ideály té strany, které slouží.

Ve hřbitovní bráně pohřbené ostatky tak s určitostí nejsou kostmi nějakého protestanta, čehož se farář tehdy tak obával... Vlastně ani nevíme, která hřbitovní brána je míněna - stará, či nová?  
Jaroslav Chytil

## Akce hradu Sovince

### 21. a 22. května - Láry fáry do pohádky

#### Den dětí na pohádkovém hradě

**HISTORICKÁ AKCE S CELODENNÍM PROGRAMEM**

*Myší dostihy, hry a soutěže po celém hradě*

účinkují:

**Loutkové divadlo Kašpárkův svět**

Na tuto akci si pro návštěvníky hradu Sovince soubor připravil úplně novou pohádku - Kašpárek ve mlýně

**Žonglérská a divadelní společnost Vagabundus Collective**

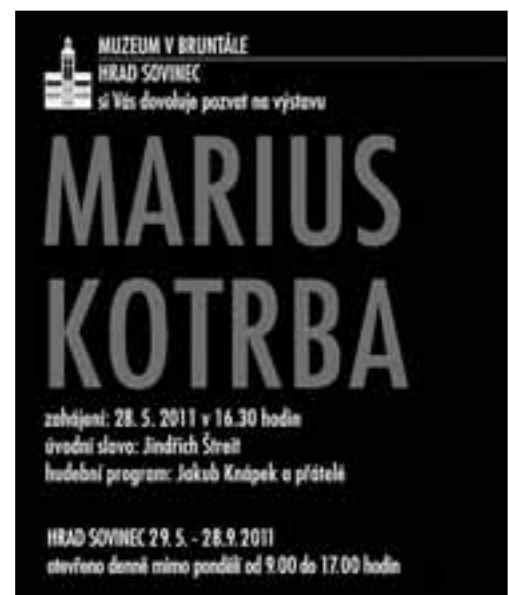
Kejklířská a divadelní rodina z Volfartic, patřící k významným žongléřským esům České republiky

**Těžkooděnci v plně zbroji Tartas**

Skupina historického šermu z období gotiky je od roku 2005 tradičním účastníkem dětských dnů na Sovinci

**Kejklíř Zdeněk Vlček, Loutkové divadlo Kašpárek na cestách, Divadlo Magnet a pohádková Babička**

Po oba dny hrad otevřen 9.15 - 18.00.



## Užitečná informace

### Prodejci mohou zazvonit u vašich dveří

**Na Sdružení obrany spotřebitelů Moravskoslezského kraje se obrací mnoho poškozených spotřebitelů, převážně seniorů, kterým zazvonili u dveří obchodní zástupci, spotřebitelé prodejce pozvali do bytu a uzavřeli s nimi smlouvu.**

Už se vám stalo, že u vašich dveří zvonili různí obchodní zástupci, kteří se snažili něco prodat? „Užívají si“ především obyvatelé paneláků na sídlištích. Slušně se jich zbavit, když o jejich nabídku nestojíte, je často hodně těžké. Radu lidí tato nezvaná návštěva obtěžuje. Kosmetika, internet, služby mobilních operátorů, dodávky plynu a elektřiny, to je nejčastější nabídka podomních prodejců. Často zdaleka nejde o samotné nabízení, ale spíše dochází k určitému psychologickému nátlaku. Situace, kdy lidé stojí s prodávajícím mezi dveřmi, je celkem běžná. Nedává však moc prostoru pořádně se seznámit s nabízeným zbožím či službou. A tak je zcela časté, že spotřebitelé prodejce pozvou do bytu. A to je kámen úrazu! Spotřebitelé se stále častěji mohou setkat s různými formami smluv uza-

víraných mimo prostory obvyklé k podnikání dodavatele a mnohdy mají omezenou možnost se svobodně a zodpovědně rozhodnout, zda smlouvu uzavřou. Proto poskytuje od roku 2001 Občanský zákoník v odst. 1 § 57 možnost odstoupení od takto uzavřených smluv do 14 dnů.

Ale pozor! Možnost odstoupení od kupní smlouvy do 14 dnů bez udání důvodů existuje pouze v případě, že byla smlouva uzavřena mimo prostory obvyklé k podnikání, tedy většinou na veřejných prezentačních akcích, na ulici atd. Možnost odstoupení není dána u smluv, u nichž si spotřebitel výslovně sjednal návštěvu dodavatele (podomního prodejce) za účelem objednávky domů. Těžce se pak vysvětluje a dokazuje, že prodejce u dveří zazvonil sám, že si ho spotřebitel výslovně nepozval, ale jen ho, „když už zazvonil“, pozval dál.

**Jak tedy v těchto případech postupovat?**

Sdružení obrany spotřebitelů Moravskoslezského kraje doporučuje nejlépe nepustit si po-

domního prodejce do bytu, nedomlouvat si s ním schůzku doma, a když už se to stane, nepodepisovat s ním žádné smlouvy! Totéž platí pro prodejní prezentace, reklamní zájezdy apod. Většinou totiž za krátkou dobu zjistíte, že zboží, které jste zakoupili, seženete v „kamenném obchodě“ levněji.

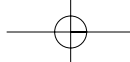
**Kontakt:**

**Sdružení obrany spotřebitelů Moravskoslezského kraje**, Sřelnicí 8, 702 00 Ostrava, tel./fax: 596 111 252, mobil 608 722 582, ostrava@sos-msk.cz, poradna@sos-msk.cz; Marcela Reichelová, předsedkyně SOS MSK: reichelova@sos.msk.cz, tel. 602 722 584.

Sdružení obrany spotřebitelů Moravskoslezského kraje je nezávislé, neziskové občanské sdružení hájící zájmy spotřebitelů, registrované u Ministerstva vnitra ČR. Kromě poradenství se zaměřuje na zlepšení postavení spotřebitelů a spolupracuje s řadou neziskových organizací, které obhájují práva a zájmy občanů.

*Sdružení obrany spotřebitelů MSK*





## Sport

## Svatá Žofie cyklistu místo potu deštěm polije

Tak by se dal nazvat tradiční závod horských kol MTB na Kubitárně, který pořádá Cykloklub Stará Ves a Středisko volného času Rýmařov.

Doufejme, že se to nestane tradicí, ale bohužel i letos celý den závodníky provázela dešť a teploty kolem 10 °C. Ani takové počasí však odvážné cyklisty neodradilo, a na start se jich tak postavilo celkem 55. Nejmladšímu byly pouze 4 roky a nejstaršímu 65 let.

Hornoměstská zatáčka a její lyžařské tratě jsou pro závodníky samy o sobě velmi náročné, i tak je ale pořadatelé zpestřili technickými úseky, kdy závodníci museli takřka kličkovat mezi stromy. Naštěstí se závod i na takto náročných tratích obešel bez vážných zranění. Po závodě bylo pro účastníky přichystáno teplé občerstvení. Doufejme, že příští rok bude počasí k závodníkům shovívavější.

Organizace závodu fungovala na 100 %, a tak se mohli závodníci těšit z vyhlášení výsledků všech 17 kategorií cca 10 minut po doje-

tí posledního soutěžícího.

Velký dík patří sponzorům a partnerům, bez kterých by se podobný závod nemohl uskutečnit. Jmenovitě to jsou Lesy ČR, s. p., Lesní správa Janovice, Holba, SVČ Rýmařov, Veloservis Jiří Šír, Cykloklub Stará Ves, Pekárna Rýmařov, Maso uzeniny Procházka, Rychlé občerstvení Marie Weinerová, Ski klub RD Rýmařov.

Nejrychlejší závodníci v jednotlivých kategoriích:

B: Kalabis Jiří

A: Slonina Luděk

C: Vala Martin

D: Kouřil Jiří

M: Ondrášek Lukáš

Ž: Černochova Romana

H: Ryška Marek

G: Pěčounková Veronika

Mladší žáci: Hučín Ludvík

Mladší žačky: Haláková Nela

Malí žáci: Kolář Martin

Malé žačky: Stržíňková Adéla

Předžáci: Černoch Viktor

Předžačky: Mlynářová Kateřina

Benjamínci: Černoch Oskar

Foto a text: Jakub Vala



## Kuželkáři v Opavě

V sobotu 7. května se v kuželně KK Hagemann Opava konal další z turnajů započítávaných do Českého poháru za účasti celkem 42 hráčů. V kategorii TP zvítězil Zdeněk Dočkálek výkonem 544 bodů, Miroslav Grebenár se umístil na třetím místě výkonem 438 bodů, Čestmír Šrom, Petr Švedík a Pavel Kostka skončili na pátém, šestém a sedmém místě

s 364, 311 a 242 body. Z dalších rýmařovských závodníků dosáhl Jiří Polášek v kategorii LP1M s 371 body pátého místa a Karel Forcek ve skupině LP2M s 411 body místa druhého. Ivo Mrhal v téže kategorii finišoval ziskem 401 bodů pátý. Další turnaj cyklu mají naši kuželkářští nadšenci příležitost zhlédnout 28. května v Rýmařově. *JaPo*

## Vzpomínkový začátek sezóny

Dne 16. dubna začala sezóna Auto Hobby Crossu v Rýmařově. Před začátkem prvního letošního závodu všichni zúčastnění uctili minutou ticha a čestným kolem památku panů Františka Vilímka, Jana Martinčeka a Jiřího Skoupila.

Tak jako loni, i letos dostaly prostor ukázat své umění děti na čtyřkolkách. Na prvním místě stanul Petr Hrabal, druhý byl Jan Jiří Žák, třetí Lukáš Maceček a čtvrtý Michal Grichwaldský.

V divizi D1 zvítězil Zdeněk Vilímek, druhou pozici obsadil Michal Trpišovský a třetí Michal Furiš. V divizi D2 byl první Jiří Křístek, druhý Mirek Šuba a třetí Láďa Furiš.

Další závod se jede v sobotu 21. května. Všichni jste srdečně zváni.

*Jiřenka Raníková, ředitelka závodu*

## Soukromá řádková inzerce

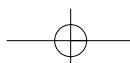
OSBD Bruntál předá za úhradu do užívání družstevní byt 1+3 na ulici Příkopy 5 v Rýmařově. Informace v pracovní dny na tel. č. 554 212 133.

**RÝMAŘOVSKÁ LIGA  
PLÁŽOVÝ VOLEJBAL**

Zahájení 16. 6. 2011

**BEACH VOLLEYBALL 2011**

Více informací na  
[WWW.VOLEJBAL-RYMAROV.CZ](http://WWW.VOLEJBAL-RYMAROV.CZ)



### RPK - Rýmařovská poradenská kancelář

MGR. Jiří JAHN

nabízí

#### ADMINISTRATIVNÍ služby v oblasti REALIT:

- sepsání kupní smlouvy
- sepsání darovací smlouvy
- sepsání smlouvy o zřízení či zániku věcného břemene
- sepsání návrhu na vklad do katastru nemovitostí
- vyplnění souvisejících daňových příznání
- a další

#### ADMINISTRATIVNÍ služby

#### v oblasti občanskoprávních záležitostí:

- sepsání návrhu na rozvod
- sepsání dohody o vypořádání společného jmění manželů
- sepsání návrhu, případně dohody o úpravě výchovy a výživy nezletilých dětí na dobu před a po rozvodu, sepsání žádosti o střídavou péči
- sepsání plných mocí
- sepsání směnky, dlužního úpisu
- sepsání nájemních a podnájemních smluv
- a další

#### KONTAKT:

TELEFONNÍ ČÍSLO: 721 418 549

E-MAIL: rpk.rymarov@seznam.cz

OSOBNÍ KONTAKT: RÝMAŘOV, PŘÍKOPY 1157/6



★★★  
**SLUNCE**  
HOTEL - RESTAURACE - AQUACENTRUM

## DĚTSKÝ DEN V AQUACENTRU SLUNCE

od středy 1. 6. až do neděle 5. 6. 2011 jsme pro všechny malé i velké milovníky vodních radovánek připravili zvýhodněnou cenovou nabídku:

**1 DOSPĚLÁ OSOBA + 1 DÍTĚ DO 10 LET ZDARMA**

+ malý dárek pro oslavence

A co tak – DÁT SI ZMRZLINOVÝ POHÁR?

Nezapomeňte, že při předložení vstupenky z Aquacentra získáte 10% slevu na jídlo a občerstvení v restauraci Hotelu Slunce.

### UŽIJTE SI DĚTSKÝ DEN S DĚTMI U NÁS NA SLUNCI.

Zvýhodněné ceny vstupného pro MŠ, ZŠ, SŠ  
informace a objednávky 777 273 776

Provozní doba Aquacentra

po – pá 14.00 – 21.00 hod., so + ne 10.00 – 21.00 hod.,  
tel.: 554 219 958, 777 273 776

[www.hotelslunce.jeseniky.com](http://www.hotelslunce.jeseniky.com)

## SERVIS - PRODEJ - PŮJČOVNA



Autorizovaný prodejce  
lesní a zahradní techniky

Husqvarna, Jonsered,  
Partner, VeGA

Na upravený trávník, spokojené mazlíčky  
NOVĚ PRODEJ KRMIV spol. Dibaq, a. s.

### AKČNÍ CENY

za kvalitní značkové  
pily, sekačky, křovinořezy, struny, nože,  
oleje zahradní substráty  
a hnojiva, zahradní ruční nářadí

Z D A R M A

Rozvoz nového zboží do 20km  
Ke každému zakoupenému stroji olej

Po - Pá 7:00 - 15:30 , So 8:00 - 11:00

tel: 554 230 806

Potočná 334/5, 793 43 Stará Ves

www.katr.cz, e-mail: mtz@katr.cz

## Potřebujete před létem shodit kila a zformovat postavu?

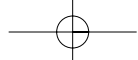
Poradíme vám, jak na to. Kromě intenzivního cvičení během 45 minut vám naordinujeme redukční dietu přímo na vás, po které se vám kilogramy již nevrátí. Využijte našich zkušeností nasbíraných během desetiletého působení v české reprezentaci kulturistiky a fitness.



Při spinningu spálíte až 5x víc kalorií než při aerobiku, a to bez náročné choreografie a zatěžování kloubů. Spinning je vhodný téměř pro každého, kdo si chce zlepšit kondici, zhubnout a zpevnit celé tělo. Spinning si zamilujete, i když nesnášíte kolo. Po lekci vám zůstane čistá hlava, tělo zaplavené hormony štěstí a dobrý pocit, že jste pro sebe něco udělali. V centru indoor cycling v komplexu posilovny L+L fitness v Edrovcích se na vás těší lektoři:

Lidka Mira Dáška

Telefonické objednávky na každodenní lekce  
na 774 249 929, 603 276 522



- \* **Plastová okna a dveře**
- \* **Zasklívání balkónů**
- \* **Zimní zahrady**



**I-nova CZ, s. r. o.,**  
**Harrachov 10,**  
**Rýmařov**  
 tel. 605 778 177  
[www.i-nova.cz](http://www.i-nova.cz)

**Vřetenová čerpadla, s. r. o.,**  
 nabízí volné pracovní místo na pozici:

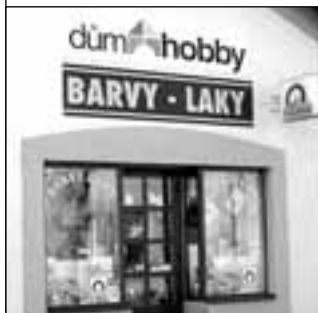
## **SOUSTRUŽNÍK, FRÉZAŘ, OPERÁTOR CNC**

- **Platové ohodnocení:**  
**16 000 – 25 000 Kč za měsíc**  
**(dle dosažené kvalifikace)**
- **Při vyšším pracovním ohodnocení**  
**požadujeme samostatnost, práci**  
**na více strojích, kreativitu při práci**
- **Místo pracoviště: Vajglov 60**

**Kontakt: [horak@vretenovacerpadla.cz](mailto:horak@vretenovacerpadla.cz)**  
**Mobil: 608 860 196**

## **BARVY LAKY**

Sokolovská 35, Rýmařov, tel.: 554 211 228



**Otevřeno:**  
**Po - Pá 8 - 12, 13 - 17**  
**So 8 - 11**

**Akce: květen**  
**LUXOL - sleva 5%**

**Míchání barev,**  
**poradenská činnost.**

**REKLAMA**  
 v RÝMAŘOVSKÉM  
 HORIZONTU



**SKVĚLÁ INVESTICE**

## **JAK VYJDE**



Daší číslo **RÝMAŘOVSKÉHO HORIZONTU**

**11/2011**

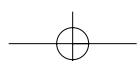
bude v prodeji od **3. 6. 2011**

Uzávěrka pro vydání  
 je ve čtvrtek 26. 5. 2011 do 12 hodin

**Těšíme se na vaše příspěvky!**



**Vydavatel:** Středisko volného času Rýmařov, Okružní 10, 795 01 Rýmařov, tel.: 554 211 411, <http://www.rymarov.cz/mesto>  
**Neoznačené foto:** Redakce. **Uzávěrka dne:** 12. 5. 2011. Redakce si vyhrazuje právo na zkrácení, případné úpravy nevyžádaných příspěvků a nemusí nutně souhlasit se stanovisky uveřejněnými v příspěvcích dopisovatelů. **Odpovědný redaktor:** Mgr. Jiří Konečný.  
**Redakční rada:** Ing. Miloš Marek, Bc. Leona Pleská, Mgr. Vladimír Stanzel, Mgr. Marek Bocián. **Adresa redakce:** Bartáková 21, 795 01 Rýmařov, tel.: 554 230 459, mobil: 732 102 489, e-mail: rymhor@seznam.cz. **Vyšlo dne:** 20. 5. 2011.  
**Příspěvky laskavě zasílejte nejpozději do 26. 5. 2011. Další číslo vyjde 3. 6. 2011. Grafická úprava novin a inzerce:** Tiskárna APRO Bruntál, Ruská 10, 792 01 Bruntál, tel./fax: 554 23 00 27, e-mail: apro@iol.cz. Vydávání povoleno Ministerstvem kultury ČR pod značkou MK ČR E 11017. **Cena 15 Kč**





# Pohádkový svět

Vkročte do světa, kde dobro vždy vítězí nad zlem, kde Maruška sbírá jahody, čerti jsou chlupatí, Děd Vševěd nejmoudřejší, Červená Karkulka se kamarádí s vlkem, princezny krásné a princové nestojí za draka.

**sobota 4. června - kolonáda lázní Jeseník**  
**neděle 5. června - hrad Sovinec**

Pohádkový svět se **otevívá vždy v 10 hod a uzavívá v 16 hod.**



Pohádkový svět pro vás připravilo sdružení Jeseníky přes hranici a Nyski Dom Kultury.



EVROPSKÁ UNIE  
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ  
PŘEKRAČUJEME HRANICE

lesyeuxdelatete.com

# LES YEUX DE LA TÊTE

jazzpunk /caen, fr/

**RÝMAŘOV 21. 5. 2011**  
Restaurace Na Růžku ve 20.30  
[www.svcrymarov.cz/jazzclub](http://www.svcrymarov.cz/jazzclub) vstupné: 80,-

**KAROLÍNA KAMBERSKÁ**  
**Ex-Steinovka v akci!**

Steinová, jedinečná česká vinařská značka s tradicí a s pověstí, která vám přinese nezapomenutelné zážitky. Je určena pro všechny, kteří si přejí kvalitní a zdravou vínu. Každá Steinovka je jedinečná a zároveň skvělá. Víno Steinová je určeno pro všechny, kteří si přejí kvalitní a zdravou vínu. Každá Steinovka je jedinečná a zároveň skvělá. Víno Steinová je určeno pro všechny, kteří si přejí kvalitní a zdravou vínu. Každá Steinovka je jedinečná a zároveň skvělá.

**Rýmařov 4. 6. 2011**  
**zahrada MŠ Jelinkova 1**

více na: [www.svcrymarov.cz/jazzclub](http://www.svcrymarov.cz/jazzclub)

**AKČNÍ SLEVY!**

**Křovinořezy a další stroje se slevami až 2.500,- Kč**

Akce probíhá od 15. 4. do 30. 6. 2011

**Markéta Slaměníková – STIHL**  
Prodej – servis  
Malá Morávka 213  
Tel.: 554 273 209, Mobil: 723 912 274  
Provozní doba: Po – Pá 8 – 12, 13 – 16.30



# AutoFólie

prodej & instalace homologovaných autofolií s atestem

1. Snížení teploty interiéru vozidla
2. 99% zabránění průniku UV záření.
3. Podstatné snížení rizika oslnění.
4. Zvýšení pocitu soukromí.
5. Autofólie je odolná proti tlakům a úderům.
6. Nižší riziko úrazu při havárii.
7. Nový atraktivní vzhled.

teplota a UV  
světelné záření  
průchází světlo, redukované teplo

**BPdesign**  
reklama & propagace  
www.BPdesign.cz

Okružní 483/13  
795 01 Rýmařov  
tel.: 554 212 646  
fax: 554 230 102  
mobil: 777 212 696

## Biofotonický scanner

V rámci preventivního programu „Boje s civilizačními chorobami“, měření antioxidantů-karotenoidů neinvazivním přístrojem. Jedná se o biofotonický skener patentovaný firmou PHARMAKEX, který jako první na světě dokáže změřit celkovou antioxidační aktivitu karotenoidů. Zjištěné hodnoty vypovídají o riziku možnosti onemocnění civilizačními chorobami, např. rakovinou, cévními chorobami aj.

**Chcete zjistit jak ovlivnit svoje stáří ?**

**Víte jaká je vaše antioxidační úroveň a jakou roli pro prevenci představuje ?**

**Jak poznáte, že vaše výživové doplňky fungují ?**

**Nejen měření. Máme i cílené řešení !**

Zjištění stavu antioxidantů za 2 minuty !!!

ordinace  
**Mudr. Věry Špicerové**  
- objednávky v ordinaci nebo na tel.: 554 213 253

Měření pro všechny, kteří mají zájem o své zdraví. vyšetření stojí 200,- Kč.

### SENIOR elektrik

200 x 90 x 58 cm

- elektrické polohování pod hlavou i nohama pro snadnější manipulaci
- pružinová matrace
- úložný prostor s odvětráváním

v nabídce také SENIOR bez el. polohování

**cena od 4.939 Kč**

### NÁBYTEK Polách

**NAŠE POSTELE JSOU ORIGINALY**

nastavitelné, vykyvné lamely odvětrávaný úlož. prostor

**8.999 Kč**

58 cm

**PACO** obývací stěna PACO 220x170x42 cm

dekorace (elektronika, knihy...) nejsou součástí nabídky!

**10.799 Kč**

43 cm

**MERY LUX**

- polohování pod hlavou a nohama
- nastavitelné lamely do váhy až 130 kg
- pružinová matrace
- úlož. prostor s odvětráváním
- ECO kůže v kombinaci s látkou

Více jak 60 druhů sedacích souprav a postelí najdete za SMĚŠNÉ CENY v Nábýtku POLÁCH v Rýmařově!

**DÁREK 1kg krkovičky!**

**1.399 Kč**

**PEČÍCÍ KÁMEN**  
50 x 40 x 5 cm

**rozkládací, úlož. prostor, 250x180 cm!**

**VELKÁ sedačka WENDY**

**konferenční stůl**  
sklo, chrom 95 x 50 x 45 cm

**SUPER CENA!**  
**14.499 Kč**  
za KOMPLET stěnu PACO stůl a sedačku WENDY

Najdete nás v Rýmařově na nám. Míru 205, Nábýtek Polách, tel.: 554 211 790  
Doba, kdy se Vám budeme věnovat: Po - Pá 9 - 17 hod., So 8 - 12 hod.



## **POZOR – NEPŘEHLÉDNĚTE!**

Dovolujeme si vám představit ryze českou firmu, která byla založena v roce 1997, zabývající se výrobou a montáží oken, vstupních dveří, zimních zahrad, výloh, posuvných a skládacích dveří a jiných výplní stavebních otvorů, včetně jejich příslušenství.

**VYUŽIJTE MIMOŘÁDNÝCH SLEV PRO REKONSTRUKCE, STAVBY DOMŮ A BYTŮ S NIŽŠÍ SAZBOU DPH JEŠTĚ V TOMTO ROCE**

## **VYRÁBÍME A DODÁVÁME**

*PLASTOVÁ OKNA 5komorová, 7komorová*

*Profil ROPLASTO, VEKA – lisováno v Německu, NE v Polsku*

DODÁVÁME:

**EURO OKNA A VCHODOVÉ DVEŘE – profil JV 68, 78, 92**

*PARAPETY + ŽALUZIE + PROTIHMYZOVÉ SÍTĚ*

**DEMONTÁŽ, MONTÁŽ, ZAPRAVENÍ A DOPRAVA!**

**KONZULTACE, VYPRACOVÁNÍ NABÍDKY A ZAMĚŘENÍ ZDARMA**

## **NABÍZÍME VÝRAZNÉ SLEVY**

**ZÁRUKU NA VÝROBKY POSKYTUJEME 5 LET**

**POZOR! Splňujeme podmínky akce ZELENÁ ÚSPORÁM!**

Firma G+M, s. r. o., je v seznamu odborných výrobců a dodavatelů (SOD)

OBCHODNÍ ODDĚLENÍ G+M, s. r. o.:

TEL.: 554 252 294 **G+M spol. s r. o.**

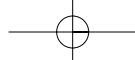
MOB.: 737 245 257 **8. května 1191**

725 935 555 **795 01 RÝMAŘOV**

**www.gm-okna.cz**







# EKOLOGICKÁ FARMA Jan HOŘÁK



[www.HorakJan.cz](http://www.HorakJan.cz)

## chov-odchov plemenného dobytka



# bourárna masa

MASO Z MLADÉHO SKOTU : MLADÝ BÝK - JALOVICE

Prodejní doba :

Čt, Pá 8.<sup>00</sup>-16.<sup>00</sup>

otevřeno  
od  
**26.5.2011**



CZ - BIO- 001  
ZEMĚDĚLSKÝ PRODUKT ČR



tel.: 554283051

mobil: 602584033

Opavská 123, Janovice

